

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

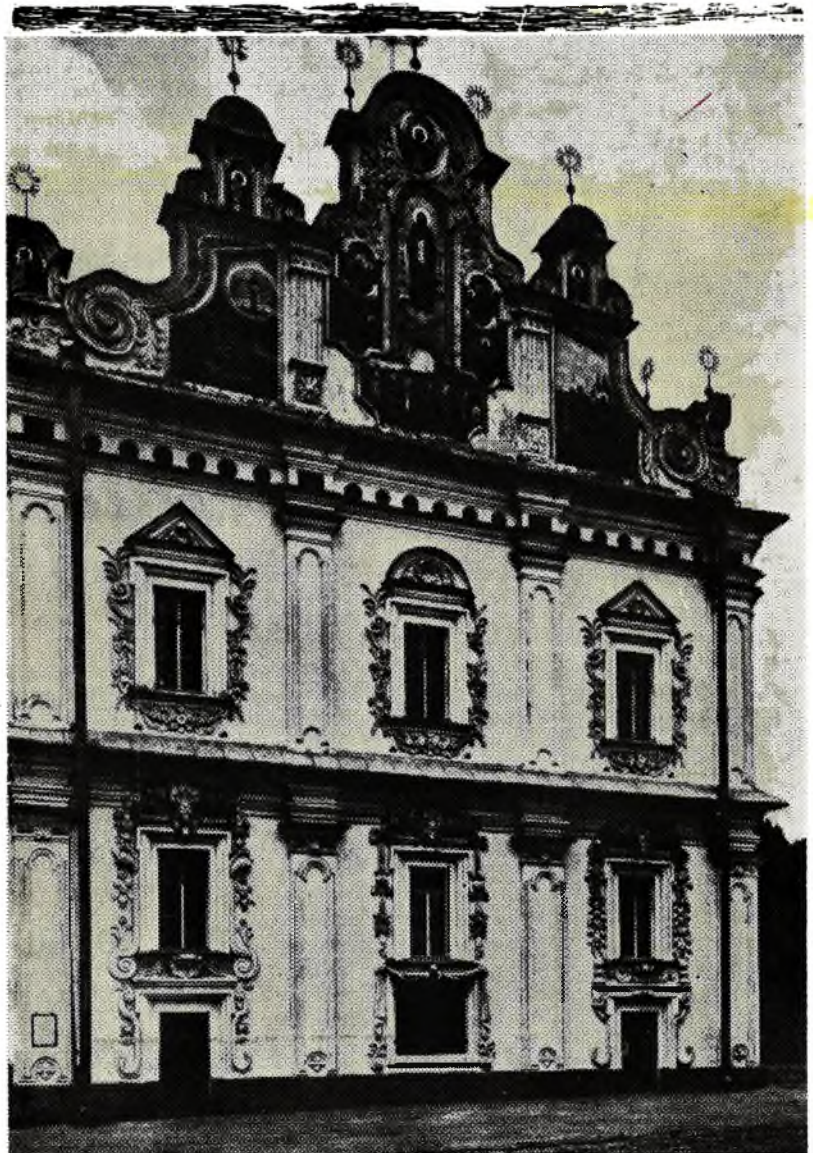
909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

ЖОВТЕНЬ

9

October

1959

Успенський Собор у Києві, фундація гетьмана Мазепи

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XVI. ЖОВТЕНЬ Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська
і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата в США й Канаді
від січня 1959 \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокое число 40 центів

OUR LIFE

VOL. XVI. OCTOBER No. 9

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 40c.

Haro's

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ КВІТІВ

Галини Чучкевич

4422 Pearl R, Cleveland 9, Ohio

Квіти на всі okazії,
зрізвані й вазонкові,
тропікальні рослини,
кераміка.

Даємо зелені значки

"Eagle Stamps"

Телефон: FL 1-5119 і SH 1-4016

Повідомляємо оцим, як і нераз
перед тим, що оці відмічення в плат
при адресах друкарня переводить
раз на три місяці. Отже прохаємо
не тривожитись, коли вплата не
відмічена зараз слідуєчого місяця.

Зміст:

- Л. Старицька-Черняхівська: Клятва
Мазепи
У Великі Роковини
І. Кашубинська: Перед Окружними.
Зїздами
Д-р Н. І. Пазуняк: Княгиня Дольська
й гетьман Мазепа
Д-р Григор Меріям-Лужницький:
Благословення матері
Цюпа: Образи й образи
Л. Б.: Листи Мазепи
Д-р І. Нітефор: До проблем дитини
емігранта
Л. Бура: Мистецька самодіяльність
Останній лист
Л. Б.: Сучасна Україна і Хрущов
І. Пеленська: До наради виховників
Садовина
Вишивана скатерть
П. Кізко: На полюванні
Д. Колатало: Пригода з Бурком
Л. Денес-Гаєвська: Ток
Л. Полтава: Чах-чах
Н. Наркевич: Про рибку „Червоне
пірячко“
Вісті з Централі
Із Окружних Зїздів
Оксана Керч: Вулька

На обгорці:

Світлина Успенської Церкви в Києві,
одна із кращих будов Мазепинського
барока.

SPIRIT OF FLAME

Твори Лесі Українки англійською мовою. — Ціна \$5.00.

Замовляти в Централі США.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА

КООПЕРАТИВА

„Самопоміч“

у Філадельфії

— поширює ідею систематичної
ощадности

— сприяє й допомагає в розбудові
нашого промислу й торгівлі

PHILADELPHIA

“SELFRELIANCE”

FEDERAL CREDIT UNION

813 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Tel. WA 2-1354

ПОЗИЧКА ВМИРАЄ РАЗОМ
ІЗ ДОВЖНИКОМ

У кожній родині заходить
у певній хвилині потреба за-
тягнути позичку. Чи то через
поширення мешкання, купно
авто чи — не дай, Боже —
затяжну недугу. Позичка
врятує нас від клопоту. Мо-
жемо розв'язати цю пробле-
му, розкладаючи заплату на
догідні рати.

Та не всім відомо, що по-
зичка є прикріплена до особи
довжника й на випадок його
смерти не переходить на ру-
чителів, ані на родину. Якщо
довжник затягнув її перед
70-тим роком життя, тоді по-
зичку з днем його смерти пе-
ребирає спеціальне асекура-
ційне підприємство, а асекура-
ційні премії оплачує сама
кооператива з власних фон-
дів. Отже тут ще одна велика
полегша для родини й ручи-
телів.

Тому користайте при кож-
ній більшій потребі з позички
в кооп. „Самопоміч“!

Клятва Мазепи

М а з е п а : Україні ударив слушний час
Загоїти свої криваві рани.
Від Наливайка аж до наших днів
Вона ввесь час змагалася за волю
І кидалась немов підбитий птах
Серед держав зажерливих і лютих
І кров лилась одважників святих...
Наш час настав... З'єднаймося ж усі,
Мов криця загартована. Клянимося
Один за всіх і всі за одного...
І всі — життя за матір Україну,
Заплакану отчизну нашу!

Старшини виривають шаблі і схрещують їх:

Всі

Клянемося життям своїм!

М а з е п а :

Амінь!

Із драми Л. Старицької-Черняхівської „Іван Мазепа“

У Великі Роковини

„Козацькою нацією“ або „козацькою“ країною звали Україну чужинці, що подорожували її просторами в тому часі. Це окреслення нас тепер не вдоволяє, ми шукаємо в тодішніх публікаціях за джерелом теперішнього нашого національного наймення. Але воно криє в собі багато історичної правди й ми не повинні його лякатись.

Для нас козаччина є тільки однією добою нашої історії. Ми включаємо її в суму наших державницьких змагань і не розглядаємо подрібно її осягів. А це все ж таки має певне значення, що козак і козацьке військо стало в тому часі вже міжнароднім поняттям. Суть того слова, перенесена на країну, зясовує нам велику, державнотворчу місію цієї сили.

І ось тепер, у роковини смерті гетьмана Мазепи, повертаємось обличчям до неї. Це велика доба! Хоч часом віддалена від нас, про-

те кожне з нас відчуло її чар. Козацькі подвиги в дитинстві розбурхували нашу уяву. А пісня була для нас відгомоном козацької слави. У барокових храмах того часу ми молились, очаровані їх красою. А в чарівні візерунки народнього мистецтва передали нам вибагливий смак.

Завершенням цієї доби став гетьман Мазепа. Він поєднував у своїй особі державного мужа, дипломата, полководця, мецената й поета. Тому й міг він надати розбурханій військово-національній стихії отой впорядкований, державний ритм, що його вже мала Україна за його гетьманування. Поволі й розважно будував він цей державний твір, що йому до повної суверенности вже небагато бракувало. Один тільки крок збройного виступу міг принести розв'язку.

Він її не приніс. Воєнне щастя було по стороні ворожих сил. І в

ударі невдачі постать гетьмана набрала для нас трагічної величі. Смерть на вигнанні завершила цей великий життєвий шлях.

Але діло його залишилось. Велике державницьке змагання козаччини знайшло в ньому найбільш досконалий вияв. І всі здобутки того часу — дарма, що з наказу царської влади проклято його наймення — протривали довгий час.

Оце й розглядаємо тепер у роковини смерті гетьмана Мазепи. Із відступу 250 літ ще краще можемо зрозуміти й оцінити діло його духа.

А в нашому журналі хочемо збагнути людські порухи його душі. У взаєминах із матір'ю, у приязні з впливовою жінкою, в його пізньому коханні, врешті у щоденному побуті шукаємо рис, що наближуть нам його. Бо і в них знаходимо сліди величі й сили, що характеризують його постать.

Наші Проблеми

ПЕРЕД ОКРУЖНИМ ЗІЗДОМ

XII Конвенція США, попереджена Конгресом СФУЖО, поставила перед очима делегаток великі й відповідальні завдання нашої організації. Щоб бути спроможним ці завдання виконувати, Конвенція прийняла новий статут, що є обширніший від попереднього і краще відповідає вимогам і обставинам нашого теперішнього громадського життя. Статутова Комісія на Конвенції передискутувала новий статут у подробицях. Та всеж основна зміна, яку впроваджує він, вимагає ще нашої особливої уваги.

Переміна двостепенної організації на триступенну є великою перебудовою. Бо хоч у нас досі існували Окружні Ради в більших осередках, проте вони не мали функцій організаційного звена. Їх завдання обмежувалося до спільних імпрез і репрезентації. За свою роботу вони не звітували перед Конвенціями США, а тільки перед своїми місцевим гуртом.

При розрості США організаційне життя накладало щораз більші обов'язки на Окружні Ради. Великі простори не дають змоги частих зїздів і зустрічей. Окружні Ради хоч-не-хоч перебирали на себе й організаційні завдання. Їх значення росло, як серед власного членства, так і в громаді. Новий статут, як бачимо, схопив у рямки те, що вже позначилось було в дійсності, та чого вимагало життя організації.

Головне завдання Окружних Рад, це — охопити та скріпити життя Відділів даної округи, не лиш як окремих одиниць, але як клітин, що мають бути активні у житті української спільноти своєї місцевості та округи. Для збереження традиції ми повинні змагати до того, щоб праця США знайшла potwierдження у приповідці, яку народня словесність створила для наших працьовитих прабабунь „жінка держить у хаті три угли, а чоловік тільки один“ Як за це взятись, в який спосіб пі-

дійти до справи — ось організаційна проблема найближчого часу.

Перед нами Окружні Зїзди. Це найкраща нагода поставити цю тему в осередку нарад. Починаємо громадський рік, сходимось уперше в більшому гурті по Конвенції США, і тут найкраще розглянути цю справу з усіх сторін.

Організаційні Комісії повинні підготувати у кожному осередку реферат. До Комісії належить притягнути членок з організаційним досвідом, щоб висунути і обговорити проект майбутньої праці Окружної Ради. У невеликому гурті легко приходять нові думки. А знання умовин і терену вказує, що з того можна здійснити.

Вже й давніше Окр. Ради проводили організаційні заходи. Окр. Рада в Нью Йорку скликала конференцію референток суспільної опіки і культ. освітньої праці. Окр. Рада в Клівленді заходила коло засновання нового Відділу і це вдалось їй успішно здійснити. Окр. Рада у Дітройті кинула ініціативу до будови Дому США в їх місцевості. Отже бачимо, що спроби доброї ініціативи були й багато з того може себе оправдати в майбутньому.

На Окружному Зїзді можна це все краще пояснити. Бо в запитах і дискусії це стане членкам ще більш близьке й зрозуміле. Окр. Рада представиться в новому світлі, як проміжне звено між Централєю й Відділами. І це своє нове становище вона докаже не буквою статуту, а своєю поставою, пляном і біжучою працею.

Отже готуйтесь до Окружних Зїздів США!

І. Кашубинська

Ставаймо до змагу за „Наше Життя“

Місяць жовтень звичаєвим правом нашого побуту був місяцем книжки і часопису чи радше окремої кампанії за поширенням друкованого слова.

Спиралючись на оцій традиції проголошуємо оцим спеціальною кампанією за 100%-вим охопленням передплатами „Нашого Життя“ членок Союзу Українок Америки.

Пропонуємо провести цю акцію усім Відділам США. Це буде ударним змаганням між Відділами, яке у своєму висліді буде окремо відзначене на Загальних Зборах Окружних Рад, а також у нашому журналі.

Передбачено окремі нагороди за здобуття перших місць у цьому змаганні. Не занедбуйте цієї справи, щоб вже у новому році можна підвести підсумки цієї акції та відзначити зразкові Відділи.

Поруч цього змагання за членками-передплатницями — пропонуємо провести взагалі кампанію за здобуття нових передплатниць та популяризацію видань Союзу Українок Америки — зокрема творів Лесі Українки в англійській мові чепурно видрукованих, які надаються дуже добре на дарунки для своїх і чужинців з нагоди близького вже Різдва, та до шкільних і загальних бібліотек на початку нового шкільного року.

Крім того є дуже добре опрацьована інформативна книжечка „Жінка України“ (Вумен оф Юкрейн“), яка допоможе нашій студіюючій молоді, а також нашим Відділам у зв'язках, „Рівноапостольна Книжниця Ольга“, написана о. д-ром Нагаєвським, де є прегарне навітлення цієї величної постаті нашої княжої доби.

Ціла серія наших видань дитячої літератури приходить усім матерям, школам українознавства та дитячим садочкам чи світлицям.

Куховарські приписи допоможуть молодим господарям у проблемах швидкого варення та різномодного стравопису.

Журнал „Наше Життя“ дуже радо читають, вітають наші рідні чи знайомі на всіх континентах, — тому його передплата, як святочний дарунок з долученими побажаннями розв'яже Вам ще одну проблему святочних подарунків.

Врешті практика вказує, що за допомогою нашого журналу легко приєднати і нових членок для Відділу.

Тому, не гаючи часу, приступайте до цього змагання та звітайте до „Нашого Життя“ як проходить уся кампанія на місяць!

К. ГАРДЕЦЬКА, Пресова Референтка

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1959

Княгиня Дольська й Гетьман Мазепа

Княгиня Анна Дольська займає певне місце в українській історії, а саме в вирішній фазі політики гетьмана Мазепи. Роля її тільки тоді вирине перед нами з ясністю, коли усвідомимо собі політичні обставини доби панування І. Мазепи. Тому коротко накреслимо їх тут.

Часи І. Мазепи були з політичного боку дуже складні. В другій половині 17. ст. після переяславського договору, що був першим кроком до узалежнення долі України від московських царів, доводилось українським володарям тяжко змагатись з втручанням чужодержавних інтересів влад у життя України. З одного боку Москва намагалась все більше обмежити козацьку вольність і гетьманську владу в Україні, з другого боку Польща, використовуючи свою пізнішу домовленість з Москвою, чигала на повне включення Правобережжя в межі своєї держави, вимагаючи від його гетьманів вести політику польської рації стану. З півдня натомість, засівши в причорноморських твердинях, загрожували давні вороги України, кримські татари з своїм ханом, ставленником турецького султана, що через свою нестійкість і зрадливість не раз і в ролі союзників наносили тяжкі удари Україні. Україна, розділена зовнішніми чинниками, не мала також і внутрішньої єдності, і її провідні одиниці, не маючи власної сили, звертались за поміччю до протилежних у своїх інтересах протекторів.

При такому розміщенні зовнішніх сил, при невдоволенні населення, що терпіло наслідки всіх тих ненормальних умов, прийшов до влади Іван Мазепа. Гетьман, високоосвічена і бувала людина, що мав за собою добрий досвід дипломата, сподівався опанувати політичну ситуацію і, вивівши Україну із складних лабіринтів чужих інтересів, укріпити її права на її власній об'єднаній території в умовах повної державної незалежності. Шлях до цих цілей був однак довгий і тяжкий. Для того, щоб здобути свободу власних політичних ходів, гетьман намагався уві-

йти в повне довір'я московського царя-самодержця Петра І., що він і осягнув своєю вмлістю дипломата, головно ж завдяки спільній політиці спротиву супроти кримських татар. Внутрі гетьман скріплював свою провідну верству, козацьку старшину, надаючи їй права й по-

Княгиня Анна Дольська
Princess Anne Dolsky, a diplomatic mediator between Hetman Mazepa and the Swedish king.

сілості, а також забезпечував при тім і права поспільства.

Тим часом сила царя Петра І. зростала і він щораз менше зважав на права і вольності України, через що великі кривди завдавав її населенню. 1700 р. цар Петро для здійснення своїх імперіялістичних плянів почав т. зв. північну війну проти Швеції, за опанування балтійського побережжя, увійшовши при тому у союз із польським королем Августом II. Для своїх воєнних походів та внутрішніх потреб при розбудові держави він використовував безоглядно українське військо. На Україну прислав цар свого ставленника кн. Меншікова, якому мав підпорядкуватись і гетьман, що обнижувало престиж володаря України і зв'язувало йому руки. Серед населення зростало обурення на Москву. Старшина й козацтво звертало свій зір у сторону гетьмана, вимагаючи порятунку від безправ'я Москви.

Саме тоді настають події, які да-

ють Гетьманові вигляди на самостійну політику. Після воєнних перемог шведського короля Карла XII. над московськими і польськими військами польська шляхта вибирає на короля Станіслава Лещинського, прибічника шведів. Тоді військо гетьмана І. Мазепи, що перебувало на Правобережжі на основі домовленості Москви і Польщі, дістає доручення від царя на тім терені збройно підтримувати протишведську політику Москви. Гетьман однак розумів тоді, що не можна допустити до перемоги Петра над шведами і почав таємно діяти в протилежному напрямі.

Тоді саме, в 1705 р., він вперше зустрічається з княгинею Анною Дольською, яка відіграла ролю в його політичних посуненнях. Княгиня Анна походила із знатного, польського шляхетського роду та перебувала майже все своє життя на терені західно-українських земель. Дата народження її не точна, 1661-63 р., місце також — Львів чи Ходорів. Батько її Криштоф Ходоровський, гербу Корчак, мав титул львівського стольника, мати її коронна мечниківна, Катерина з Яблоновських, сестра „воеводи руського“ Станіслава-Яна. Отримавши на той час добру освіту, кн. Анна вийшла в 1676 р. дуже молодою заміж за кн. Константина Криштофа Корибута-Вишневецького, воеводу белзького, вдівця, що був на 30 літ старший за неї. Кн. Константин і брат його Дмитро, згодом великий гетьман литовський, виховувалися по смерті батька в дворі відомого кн. Яреми Вишневецького, їхнього свояка. Вчився кн. Константин разом із пізнішим королем Яном Собеським у Краківській Академії. Молода красуня, княгиня Анна проводила після одруження досить замкнуте і сумовите життя, коли її літній муж перебував майже весь час у походах та за урядовими дорученнями, а їй доводилось обмежуватись до хатнього вогнища. Та по мимо різниці віку, княгиня була, як видно з коротких згадок у родинних документах, у великій поша-

ні у мужа; вони фундували також спільно церкви. Саме в костелі св. Антонія у Львові на Личакові збереглися портрети його фундаторів, княгині і князя Вишневецьких; кн. Анна на портреті — молода елегантна красуня в сукні з широкими в переплетках рукавами барокового стилю та з дбайливою зачіскою, молоде лице з виразом гідності і поваги.

З подружжя цього було у княгині Анни троє дітей: Януш, Михайло і Франціска. Вже в 1686 р. вмирає кн. Константин і молода мати мусить сама опікуватись дітьми. Із хроніки її сина Януша довідуємось, що княгиня Анна була дбайливою матір'ю і приділяла багато уваги вихованню синів.

Збереглись її поучення, т. зв. „інструкції“, які вона давала сиnam, коли виряжала їх на науку й побут у Західню Європу. Сини були зобов'язані писати щоденник, як вони провели час, що ранку слухати Службу Божу і працювати над собою, щоб бути добрими громадянами своєї держави. Три роки по смерті кн. Вишневецького в 1689 р. кн. Анна виходить заміж вдруге, в Варшаві, за Яна Карла Дольського, великого маршала литовського. Муж її, Карло, народжений в 1637 р. походив з „руських партикулярних“ князів, як подано в хроніці тих часів. Батька його забили козаки під час наскоку на замок, служба переховала тоді 11-літнього Карла серед капустяних грядок. Пізніше виховали його на явного речника польської рації стану кн. Ст. Радивил і вел. гетьман литовський Павло Сапіга. Згодом став він пинським маршалом, а в 1691 р. вел. маршалом литовським, при чому був в особистих дружніх відносинах з Яном Собеским. В тих обставинах молода ще, енергійна княгиня Анна знайомиться з політикою. Має вона важче слово і в родинних справах — наладне відносини в дальшій родинній крузі, лагодить спори, займається господарством, спільно з мужем освоює колонії на землях; замітка в хроніці про те, що княгиня здержувала свого мужа від полонання в свята, свідчить при тому про її вплив на далеко старшого від неї Карла Дольського. В 1693 р. Дольські спільно

фундують Піярську Колегію в Наводольську. Та незабаром, вже в 1695 р. вмирає Карло Дольський, і кн. Анна лишається знову вдовою, маючи заледве понад тридцять років. Три роки після того переживає вона тяжкий удар, смерть малого свого сина, Криштофа Дольського. Проживала кн. Анна головню в Пинську, Новому Дольську, Грубешові, Слонімі, Комарні та у Львові і Варшаві; померла вона у Львові 6. травня 1711 р.

Вперше познайомився гетьман з княгинею Анною зимою 1705 р. в Білій Криниці коло Крем'янця, на Волині, коли, запрошений її сином Янушем на хрестини його доньки Франціски-Урсулі, тримав разом з княгинею її внучку до хресту. Тоді королем Польщі був Станислав Лещинський, якому кн. Анна приходилась тіткою. Глибоко заінтересована в успіхах політики Лещинського і цілої прошедської партії, княгиня своєю проникливістю збагнула, що її політична орієнтація відповідає українській рації стану і в обставинах двох протилежних таборів зможе знайти союзника в гетьмані України. Гетьман Мазепа пробув тоді в Білій Криниці два дні і мав з княгинею „довгі денні і нічні конференції“ і, як подають історики з давніх хронік, княгиня „прелестми своїми онуою зраду ему виперсвадовала“. Потім, видно відвозячи гетьмана до Бродів, княгиня ще по дорозі в саях обговорювала з ним ці ж справи, як потім про це пише в своїм доносі Кочубей. Вона хотіла видно згідно з плянами Ст. Лещинського, щоб уся Україна перейшла під зверхність польської корони, при чому запевняла вольності для війська запорозького і широкі автономні права для України, гетьманові ж обіцяла титул князя Чернигівського. Гетьман Мазепа мав інші пляни, а саме повне визволення України, чого він однак не міг ясно виявити княгині. Велике тайне рішення перейти на шведський бік кристалізувалося тоді в гетьмановій свідомості й набирало конкретних форм. Гетьман не зраджував його і найближчим друзям, заявляючи зате часто про свою вірність цареві.

Кн. Дольська мала зв'язки з Карлом XII., якому вона між іншим ви-

явила письмом вдячність за згоду на номінацію Ст. Лещинського королем. Король Карло ще тоді не був певний щодо намірів Мазепа. Після першої зустрічі з гетьманом веде княгиня з ним оживлену переписку, передаючи довіреними післанцями листи в шифрах. Гетьман втаємничує під присягою в справу одинокого Пилипа Орлика, свого генерального писаря, вияснюючи йому, що ради „добра матки отчизни, бідної України, з противною стороною з'єднався“ Дольська запевняє в своїх листах повну допомогу з боку короля Станислава. Та цього гетьманові замало. Він знає, що Польща роздвоєна і що його інтереси не вповні покриваються з інтересами Станислава, який не зрікається претенсій до України. Гетьманові потрібні були гарантії короля Карла і умова з ним. Про це він переписується з кн. Дольською, і, як свідчать історичні дані, княгиня цього і добивалася: укріпивши відносини Мазепа з Станиславом, вона нав'язала взаємини з королем Карлом і в головній мірі причинилася до здійснення договору гетьмана Мазепа з шведами, заключеного в березні 1708 р. В порозумінні з гетьманом вона посилала свого капеляна-тринітаря в Саксонію, де перебував тоді король Карло і отримала позитивну відповідь з накресленими дванадцятьма пунктами трактату, про який і повідомляє гетьмана. Кн. Анна перестерігає також гетьмана, що кн. Ол. Меншиков перед ним яму копає і сам хоче гетьманом України стати.

Крім чисто ділових політичних відносин зберігає княгиня з гетьманом і приятельські стосунки; після першого знайомства вона відправляє гетьманові в дар у його столицю Батурин своїх музикантів з інструментами, яких гетьман держав при собі до кінця, а також посилає йому коштовну постіль. Із свідчень П. Орлика знаємо, що гетьман позичав їй приватно якісь грошеві суми. На підставі доносу Кочубея подають дослідники вислів гетьмана Мазепа в старшинським крузі, що п'є за княгиню Дольську „бо есть зацная і розумная пані, моя голубка“. Між сучасниками кружляли сплітки про ро-

Благословення матері

У 250-ту річницю чину великого гетьмана Івана Мазепи Ансамбль Українських Акторів під керівництвом БОГДАНА ПАЗДРІЯ, під патронатом ЮКОМА при УККА ставить пєсу ГРИГОРА МЕРІЯМА - ЛУЖНИЦЬКОГО „ГЕТЬМАН ІВАН МАЗЕПА“. Це є три картини з життя великого гетьмана, в яких зображені найважливіші звороти його життя.

До участі в цій пєсі притягнуено відомих артистів нашої сцени. Серед клопотів буденщини вони підготували пєсу і допомогли звеличати ці роковини. Напевне пережили у творчому напруженні цю хвилину й нас перенесли у велику добу.

З радістю привітала публіка своїх улюбленців та нагородила їх щирою та сердечною зустріччю. Як радісно було зустріти їх знов на сцені при такому великому ділі! Зокрема вітаємо творчі зусилля наших артисток, що відтворили жінцтво з часів Мазепи. Це були МАРІЯ СТЕПОВА-КАРПЯК у ролі Ігумені Марії Магдалини, ВІРА ЛЕВИЦЬКА в ролі дружини полковника Іскри — Марії, ВАЛЯ КАЛИН у ролі Мотрі Кочубей, ІВАННА КОНОНІВ у ролі черниці Мар'яни й ОКСАНА РУДАКЕВИЧ у ролі воротарки.

За дозволом автора подаємо тут уривок із другої картини.

ман гетьмана з кн. Анною, однаке це скорше була покрішка для політичних справ.

Незаперечним фактом є визначна і позитивна роля кн. Дольської в здійснюванні політичних задумів великого гетьмана, що так трагічно закінчилась головню з двох причин: король Карло несподівано змінив стратегічний плян, повівши своє військо прямо на південь і не заатакувавши Москви, а гетьман Мазепа, не приготований на це, через розпорошеність українських частин і через брак розголосу своїх плянів з огляду на таємність діла, не зміг скупчити сил для відсічі великих військ царя Петра. Так в 1709 р. під Полтавою тяжким трагічним акордом закінчилась для України велика розгра сил за її бути чи не бути.

ЯВА ІІІ

ГЕТЬМАН (підходить швидким кроком до Ігумені). Що сталося Мамо? (цілує її руки): Ви нездужаєте?

ЧЕРНИЦЯ МАР'ЯНА (схилила голову і стоїть непорушно).

ІГУМЕНЯ (тримаючи руки гетьмана в своїх руках. — До Черниці Мар'яни): Дякую тобі сестричко, як треба буде, я тебе покличу!

ЯВА ІV

ІГУМЕНЯ (хвилину тримає руки гетьмана у своїх, він поволі сідає на підніжок клячника у її стіл, вона любяче дивиться на нього й поволі гладить його голову. — Тихо пестливо): Мій Івась!

ГЕТЬМАН (усміхається): А чи коли я не був вашим, мамо?

ІГУМЕНЯ (задумано): Так, правда, ти завжди був моїм, таким дуже моїм...

ГЕТЬМАН: Таким ви мене, мамо, виховали й таким я остануся...

ІГУМЕНЯ (наче її дроз пройшов, здригається).

ГЕТЬМАН (тривожно): Що вам мамо? (хоче встати). Може покладіться?

ІГУМЕНЯ: Ні, ні! Облиш, сиди. Мені уже добре...

ГЕТЬМАН: Може я вас вразив необачно?

ІГУМЕНЯ: Ні, сину! Тільки як ти сказав, що ти незмінним залишишся, мене пробігла дроз...

ГЕТЬМАН: Чому? (Здалеку спів черниць — „Святий Боже...“)

ІГУМЕНЯ (тихо). Я знаю, що тебе жде... я бачу очима душі моєї, яка відходить до Бога...

ГЕТЬМАН (бере її за руки): Не кажіть так, мамо, ніхто не знає кінця свого...

ІГУМЕНЯ: Так, це правда, сину, ніхто не знає. Але Бог тим людям, котрі з ним на самоті перебувають, із своєї ласки дає знак свій, коли кличе до себе. (По хвилині): І тому я хотіла з тобою бачитися, сину і попрощатися з тобою...

ГЕТЬМАН (усміхається): Я певен, мамо, що ми ще не раз побачимося із собою...

ІГУМЕНЯ: Може, сину, хоч чує серце мое, що ні... Я дрижу, коли

Марія Магдалина Мазепа-Калєдинська, мати гетьмана Мазепи
Maria Magdalena Mazepa-Kaledynska, the Hetman's mother.

подумаю, що тебе, сину мій, ще жде...

ГЕТЬМАН: Я знаю мамо і я приготований на це... Я приготований навіть на... поразку. Та все одно! Я рішився! Щоб остаточно виграти — треба не раз програти...

ІГУМЕНЯ (дивиться в далечинь): Хрести... хрести... і кров...

ГЕТЬМАН: Без крові мамо, нема перемоги. А після смерти на хресті приходить воскресення...

ІГУМЕНЯ (здивовано): І ти не боїшся сину, цієї бездонної пропасти, яка відчиняється перед тобою і перед народом, якого ти ведеш, яким ти кермуєш?

ГЕТЬМАН: Ні, мамо, не боюся! Я довго вагався, я довго передумував; я довго призадумувався над своїм кроком і я рішив. Моя Україна знову скипить кровю, знову могили вкриють наші безмежні степи, а блакить нашого неба, забагриться пожаром... Але так мусить бути!

(Здалеку спів черниць — „За всіх молишися благая...“)

ГУМЕНЯ: Чому так мусить бути сину? Адже ж ти смерть оцих тисячей-тисячей береш так добровільно на себе! Чому? Чи немає іншого виходу?..

ГЕТЬМАН: Ні, мамо, немає! Я мушу бути тут, серед мого народу і разом з ним перебути нашу Голготу, щоб ім'я Мазепи стало пострахом для ворогів, а для наших грядучих поколінь, символом боротьби за волю!

ГУМЕНЯ: Ім'я Мазепи!

ГЕТЬМАН: Так, мамо! Ім'я Мазепи буде найбільшим пострахом для Москви, воно стане символом вічно живої ідеї Української Держави, воно стане невимірне для всіх тих, які кластимуть голови за волю землі нашої!..

ГУМЕНЯ: Але найдуться свої люди, які тебе зрадять і твоє ім'я споганять.

ГЕТЬМАН: Зрадники всюди є, вони були і будуть. І коло Христа був Юда!

(Здалеку спів гасне)

ГУМЕНЯ (дивиться в далечинь і шепче): Хрести... хрести... і кров.

(Павза)

ГЕТЬМАН: Ви думаете, мамо, що я не просив Господа, щоб Він відняв від мене цю чашу... Чи ви думаете, що я не молив Всевишнього, щоб звільнив мене від цієї важко-преважкої булави... Та видно Бог не хоче! — І я покоровся Його небесній волі. Ради страху земного не опушу моєї землі, не віддам на поталу народу мого. — Сьогодні Мазепа програє, може навіть Мазепа загине невідомо де і ніхто не знатиме де Мазепина могила. Може москалі спалять Мазепині кості і розвіють з вітром, так як це поляки із кістями гетьмана Хмельницького зробили — але Мазепинців ніхто ніколи не знищить. На це я, мамо, присягну!

ГУМЕНЯ: Хто ж це тобі сину, сказав?

ГЕТЬМАН: Моя віра в Україну, мамо! (стає навколяшки перед мамою).

(Здалеку наближається хор черниць, який іде з каплиці співаючи: „Під твою милість...“ їх видно крізь вікно)

ГЕТЬМАН: У мене мамо, до вас прохання. Поблагословіть мене мамо, не тільки як сина свого і як гетьмана України, але поблагосло-

Фейлетон

Образі і образи

Прочитавши наголовок фейлетону у попередньому числі „Поконвенційні образи“, я не знала, про які образи там мова. Чи про ті, що висять на стінах, чи про ті, що їх довго носимо в нашому серці? І дійсно — якось дивно сплелось це слово в одно і коли доля понесла мене на виставку картин жінок-мистців у Нью Йорку, то я мимоволі шукала не лиш картин на стінах, але й інших можливостей. Не треба було довго чекати. Проф. Малюца, обговорюючи виставку, зробив пропозицію, щоб Відділ СУА і в інших наших центрах перейняли цей шляхетний почин образотворчих вистав. А чи не образиться б4 Відділ за перебрання їхньої ініціативи?

Бо в нас така вже емігрантська перечуленість чи хвороба, що кожна найшляхетніша акція викликає цілу купу образ, починаючи від учених, політиків, громадських діячів аж до звичайних смертельників. Не думайте, що це є виключно прикметою жіночого світу! Де там! Образи є скрізь та всюди. Бацяла образ домінує в нашому цілому громадському житті від УККА починаючи й на КУК-у кінчаючи. У Літ.-Мист. Клубі й Обеднанні Письменників „Слово“ аж кишить від образ. Галина Журба і Шерех по взаємних образах дійшли навіть до згоди... І так далі, і так далі... Прикладів багато, багато. Одним словом — бацяла образ у нас буває!

віль мене ім'ям усіх тих українських матерей, синів яких колесуватимуть, і вішатимуть за це, що вони Мазепинці... Поблагословіть мене, мамо, на хрест, на муки, на смерть...

ГУМЕНЯ (поволі маестатично встає і тричі хрестить голову гетьмана): Благословлю тебе сину, як мати твоя і як мати гетьмана мого, на хрест (робить знак св. хреста), на муки (знак хреста) і на смерть (знак хреста), за отчизну нашу, Україну!

(Німа сцена, спів щораз дальший)
З а в і с а

Чи ж можливо, щоб і Союзу Українок вона не зачепила? Конгрес СФУЖО і Конвенція СУА пройшли успішно, як усі знають. Але який хвіст — ціла комета образ тягнеться за ними! Одну вибрали, другої ні! А чому якраз її? Чому не відмолодили Управи СУА? Одна займає аж два подібні пости, а друга, заслужена, відійшла без нічого. А ті, що самі добровільно уступили і не дали себе перевібрати, чи також не ображені? Одна дістала менше оплесків, ніж друга — це також образа. А скільки не добачила передсідниця протестягнутих рук до дискусії? Або відібрала слово, чи зробила заввагу, що не до теми говорить? Не перелічити тих усіх образ, а головне їхніх збудників. Навіть пропозиція „шукати нових лиць“ для якоїсь акції чи дії викликає образи. Бацяла діє та й годі!..

А що фотограф не обняв усіх на світліні — це теж поважна причина до образи. А ще як не поміщено в журналі... Не хотіла б я бути ніколи редакторкою жіночого журналу. Що вона мусить витерпіти! На неї особливо багато дописувачок має „зуба“ за „скорочування“ дописів!..

Ображуються також післяплатниці журналу за пригадку про віднову передплати!

Мабуть таки краще малювати образі — головно оті, модерні! Вистачить наляпати різних фарб на полотно, сісти на нього — модерністичний образ уже готовий! Нехай мистці не ображуються на мене, але я це бачила на фільмі, що був присвячений видатному маляреві. Але й тут не проходить без образі. Бо знов молодь, а може й старші мисткині ображуються, що їх критик „не розбирає“ на виставці! Одним словом — блудне коло й ніяк нам вийти з нього!

Хіба взоруйтеся на мені! Немає мене на ніодній світліні, пропустили мене у списку Гол. Управи на „летергеді“, не давали мені слова, але я зовсім не ображусь і навіть образу малювати не думаю.

Цьопа

Листи Мазепи

Дивним збігом обставин зберігся жмуток листів з особистого листування гетьмана. Оригінали їх згоріли в Батурині разом із усім його архівом. Але в відписі вони збереглися й тепер кидають світло на велику любовну драму, яку пережив він на схилі віку. Бо листи ці були написані до Мотрі Кочубей.

Перший із цих листів датований 1704 р. Він показує взаємини закоханих щиро-сердечними; гетьман прощає Мотрю перед виїздом. Далше в них розгортається дія. Зарисовується палка любов Мазепи і дбайливість про долю милої. Щораз трудніше їм зустрітися, щораз більше стає їм на дорозі опір Кочубеїв. Напруження цієї боротьби зростає і гетьман висловлює це з великим жалем. Він звик до дії, але Мотря йому „руки звязала“, бо ж це такі йдуться про її рідних батьків. Та найбільшим трагізмом віє від листа, в якому гетьман бачить у серці Мотрі „одміну“. Він пригадує їй обітницю, він закликає її в вірності в коханні. Та в дівчині мабуть стався перелім. І з відсутності дальших листів, а може й відповіді Мотрі, яка не збереглася, бачимо розв'язку, точного висліду якої не знаємо. Напевне потрясла вона душею гетьмана до глибини.

У книжечці „Писання“, що появилася у 1943 р. у Кракові, Е. Ю. Пеленський розглядає разом із іншими творами Мазепи також ці листи. Він стверджує їх високий мистецький рівень, багатство окреслень і образів. На його думку ці листи займають в історії українського листування, зокрема любовного, видне місце.

ПИСЬМА ДО МОТРИ

1.

Мое серденько, мій квіте рожаной!

Сердечне на тоє болю, що далеко од мене їдеш, а я не могу очиць Твоїх і личка біленького видіти; через сее письмечко кланяюся і всі члонки цілую любезно.

2.

Мое серденько!

Зажурилемся, почувши од дівки таке слово, же В(аша) М(илість) за эле на мене маєш, іже В. М. при собі не задержалем, але одослал до дому. Уваж сама, що б з того виросо.

Першая, що б твої родичі по всім світі розголосили: же взяв у нас дочку у ночи гвалтом і держить у себе місто подложниці.

Другая причина, же державши В. М. у себе, я бим не могл жадною мірою витримати, да і В. М. также: мусілибсьмо із собою

жити так, як малженство каже, а потом прийшло би неблагословеніє од Церкви і клятва, жеби нам з собою не жити. Гді ж би я на тот час поділ. І мні б же через тее В. М. жаль, щоб есь на-потом на мене не плакала.

3.

Мое сердечне коханне!

Прошу і велце прошу — рачь зо мною обачитися для устной розмови. Коли мене любишь, не забувай же; коли не любиш, не споминай же. Спомни свої слова, же любить обіцяла, на що мені і рученьку біленькую дала.

І повторе, і постократне прошу, назначи хоч на одну мінуту, коли маємо з собою видітися, для общего добра нашого, на которее сама ж преже сего соізволила есь була; а нім тее буде, пришли намисто з шиі своей, прошу.

4.

Мое сердечко!

Уже ти мене ізсушила красним своїм личком і своїми обітницями.

Посилаю тепер до В. М. Мелашку, щоб о всім розмовилася з В. М.

Не стережися єї ні в чем, бо есь вірная В. М. і мені во всім. Прошу і велце, за ніжки В. М. мое серденько, облативши, прошу, не одкладай своеї обітниці!

5.

Мое сердце коханое! Сама знаєш, як я сердечне, шалене люблю В. М.; еше нікого на світі не любив так. Мое б тоє щасте і радість, щоб нехай їхала, да жила у мене; тільки ж я уважив, який конець з того може бути, а злща при такой злости і заедлости твоїх родичов. Прошу, моя любенько, не одмінйся ні в чом, яко юж не поеднокрот слово свое і рученьку дала есь; а я взаємне, поки жив буду, тебе не забуду.

6.

Мое серденько!

Не маючи відомости о повоженню В. М., чи вже перестали В. М. мучити і катовати, — тепер теди од'їжаючи на тиждень на певніє містця, посилаю В. М. од'їздного через Карла, котрое прошу завдячне прийняти, а мене в неодмінной любові своей ховати!

7.

Моя сердечне коханая!

Тяжко болю на тоє, що сам не могу з В. М. обширне поговорити, що за одраду В. М. в теперішнем фрасунку учинити. Чого В. М. по мні потребуєш, скажи все сій дівці. В остатку, коли вони, проклятії твої, тебе цураються — їди в монастир, а я знатиму, що на тот час з В. М. чинити. Чого потреба, і повторе пишу, ознайми мені В. М.!

8.

Моя сердечне коханая.

Вижу, же В. М. во всім одмінилася своею любовію прежнію ку мні. Як собі знаєш: воля твоя чини, що хочеш. Будеш напотом того жаловати. Припомни тільки слова свої, над клятвою мні даніє, на тот час, коли виходила есь з покою мурованого од мене, коли далем тобі перстень діаментовий, над которий найліпшого, найдо-

До проблем дитини емігранта

(Доповідь прочитана на Сесії Студ. Днів СФУЖО в Торонті)

(Докінчення)

Всі попередні зауваги торкалися дітей, які виростають і формуються в нормальних обставинах і умовах. Ми бачимо — яким складним процесом є психічне формування дитини. Скільки різних чинників грає тут роллю, скільки розуміння і знання воно вимагає від батьків і виховників і скільки зусиль вкладає сама дитина.

рогшого у себе не маю, же: „хочь сяк, хочь так буде, а любовь межи нами не одміниться“.

9.

Моя сердечне кохана!

Бодай того Бог з душею розлучив, хто нас розлучає. Знав би я, як над ворогами помститись, тільки ти мені руки зв'язала. І з великою сердечною тескницею жду од В. М. відомости, а в яком ділі, сама добре знаєшь; прошу теде велче, учини мні скорий одвіт на сее мое писанне, мое серденько.

10.

Моя сердечне кохана, наймильшая, найлюбезнішая Мотренько!

Вперед смерти на себе сподівався, ніж такой в серцю Вашом одміни. Спомни тільки на свої слова, спомни на свою присягу, спомни на свої рученьки, которіє мені не поеднокрот давала, же мене, хочь будешь за мною, хочь не будешь, до смерти любити обіцяла.

Щасливі мої письма, що в рученьках твоїх бувають, нежели мої бідні очі, що тебе не оглядають.

Такими були листи гетьмана Мазепи. Цей великий документ людських почувань послужив спонукою й надхненням уже багатьом мистцям. І в майбутньому листи ці будуть зрушувати людські серця силою свого слова. Л. Б.

Звернім увагу на наших українських — емігрантських дітей, які виростають і формуються в цілком аномальних обставинах, обставинах дуже тяжких і складних. І немає різниці, де українська дитина виростає, чи в Америці, чи в Європі, чи може навіть в Австралії. Всюди залишаються ті самі факти — чужа держава, чуже оточення, проблема мови державної і рідної, проблеми двох, часто протилежних впливів в родині і в школі. Ми бачили, як тяжко буває справитися дитині з враженнями з зовнішнього світу в нормальних обставинах. Як ж важкі вимоги на психічне пристосування українських дітей кладуть складні умови, в яких виростають діти емігрантів! Здавалося б, що ці діти мусять отримувати спеціальний догляд, спеціальну увагу і любов батьків і виховників, щоб їм улекшити їх дуже складний шлях.

Якже ж виглядає дійсність? Більшість дітей не має не тільки збільшеної уваги, а не має взагалі навіть тієї опіки, яку мусять мати дитина, що виростає в нормальних обставинах. Для дитини материнська любов, відданість і терпеливість є незамінна і незаступна і якраз материнська любов є тим найсильнішим чинником, що впливає на формування характеру дитини і її особистості. Тому заробіткову працю матері можна оправдати лиш крайньою потребою. Поставмо собі ясно і тверезо питання — чи для всіх жінок-матерей емігранток заробіткова праця є konieczністю, чи не можна було б жити може трохи скромніше, без зайвих люксусів, але за те мати здорову і життєрадісну дитину? Дитина потребує мати маму не змучену, запрацьовану, у вічному поспіху, — але маму веселу, усміхнену, відпружену, яка буде мати час вислухати дитину завжди

тоді, коли зайде в цьому потреба. І тільки така мама може створити здорову родинну атмосферу, в якій дитина буде себе почувати безпечною і щасливою.

Виховні завдання матері-емігрантки є дуже тяжкі — це є властиво подвійний тягар. Вона мусять виховувати з дитини не тільки повновартісну одиницю, але також і свідомого українця. І треба собі усвідомити, що на формування української душі на чужині знов таки вирішальний вплив має мати. Щоб уміти впливати на формування дитини в чужому середовищі, треба це середовище знати. Країна, яка нас емігрантів прийняла, заслуговує на те, щоб ми вивчили її мову, її історію і її культуру. Мати мусять попрацювати над собою, щоб вміти збагнути всі ті чинники, які впливають, або будуть впливати на душу її дитини. І що більше будемо вивчати чуже середовище і що більше будемо старатись його зрозуміти — то більше будемо розуміти наших дітей. Дитина, починаючи з шкільного віку проводить $\frac{3}{4}$ дня в цьому чужому середовищі, вона до нього пристосовується, звикає до нього і починає почувати себе його частиною. Це пристосування — є дуже складним процесом і вимагає дуже великого зусилля з боку дитини і підтримки, і розуміння з боку батьків, а головно матері. Дитина живе власне подвійним життям — одним у школі, а другим вдома. Їй буває дуже тяжко, вона переживає важкі кризи і заломання і безумовно заслуговує на максимальну поміч і увагу.

Було б дуже вказаним, щоб проблемами психології дітей емігрантів більше цікавилися батьки, учителі і виховники, бо тільки докладним вивченням цих проблем і толерантною співпрацею всіх цих

Мистецька самодіяльність

ОДЯГ МАЗЕПІНСЬКОЇ ДОБИ

Вбрання козацької старшини проглядає до нас із старих портретів. Це важке одіння, багате у взори й прикраси. Для сучасного побуту воно важке й незугарне. Але в тодішньому часі, в ньому проявлялась ознака окремого стану та замилювання до пишноти.

Тому й цікавить нас так ця ділянка. В роковини Мазепи хочемо й її пізнати, щоб збагнути рямки, в яких проходило життя його двору, близької йому старшини та поодиноких знатних людей. У журналі „Жін. Світ“ п-ні Катерина Антонович дає огляд того вбрання.

І ось — уже вислід того почину. Пластовий гурток „Калина“ в Нью-Йорку вирішив пошити такий стрій. Це ж найкращий причинок дівочого гуртка до студій Мазепинської доби.

Почались розшукування. Про них розказує кошова Пласту в Нью-Йорку п-ні С. Боровик.

— Найперше треба було спинитись на одному типі вбрання. Ми ж не мали багато ілюстрацій чи зразків. Одначе думка про стрій дівчино-шляхтянки перемогла. Це ж найцікавіше — побачити такий стрій та уявити себе в ньому.

— Але з вибором убрання труднощі тільки почались. Їх було багато. Та найбільші клопоти виявились у двох напрямках: розроблення деталей строю і підшукування матеріалів.

Це можна собі уявити. Сама ілюстрація ще не дає відповіді на все. Але дівчата винахідливі! Адже можна спитати про те знавця — п-ню Катерину Антонович! І почалось листування між Гуртком „Калина“, а нашою видатною мисткинею. Пані Боровик показує листи, в яких п-ні Антонович консультувала Гурток. Густо записані сто-

трьох груп ми можемо знайти такий спосіб підходу до дітей і молоді, що його вимагають наші дарі обставини. І тоді, певне, не будемо попадати в розпуку, що ми тратимо нашу молодь. Мусимо старатись розуміти нашу молодь, щоб вона могла зрозуміти нас!

рінки паперу, а в них поміж текстом той чи інший рисунок.

Пані Боровик розказує: На сорочку набрали тонкого ірландського полотна та підібрали взір вишивання. Цього способу вишивання не всі дівчата в Гуртку знали. Але тому саме хотіли вивчити його! І всі п'ять, що вишивали, вложили у цей взір своє найбільше зусилля — у двох відтінях синього вирізняється на білому полотні чудовий візерунок. Спідниця зі стаником — це темно-синій у двох відтінках брокат. А байбарак з широким, виложеним коміром подібного взору, тільки голубий. До цього гладкі чорні черевички „лодочки“. Не вдалося тільки завершити головного покриву. Дівчина-шляхтянка ходила з непокритою головою, одначе прибрання голови й зачіска були майстерні. І ось із кількох рисунків, що їх накинула у листі п-ні Антонович, вибрано найпростіший: золоте чільце, викінчене биндами. Його треба ще удосконалити, випрацювати.

Питаюсь про спосіб шиття того строю. Скроїла його мати однієї з пластунок, а шити допомагали всі. Вимір вибрали великий, на струнку, високу дівчину. З деякими вшитками може вбрати його й дівчина середнього росту.

Гурток „Калина“ пишається цим строєм. Показав його вперше на Пластовому Зїзді в Нью-Йорку, а тепер на Вечорі Самодіяльності ЮКОМА в Нью-Йорку. Це ж їх спільний твір! Вони його не тільки спільно запроєктували, виконали, але разом — пережили!

Питаюсь про членок того Гуртка, що так уміло ввійшли в добу Мазепи. Це Уляна Станько, гурткова, а Зірка Гнатик, Надя Качмар, Христя Лисинецька, Марта Сорочко, Марта Хромовська, Ляриса Янів, членки. Їх виховницею була студентка Марта Галамай. Її співдії в цьому почині Гурток багато завдячує.

Строї козацької старшини спокують також і інших. Поміж нашими студентками, що студіюють

У змагання Ювілейного Комітету Мазепи включено також виконання одягів, типових для тієї доби. П-на Оксана Струк із Філадельфії виконала вбрання шляхтянки, що складається з білої сорочки, шовкової корсетки і спідниці та парчевої попередниці. До строю належить ще пишній байбарак із парчі.

In the festivities of Mazepa's anniversary, a contest of old time fashions was included. A dress designer, Miss Oksana Struk of Philadelphia, Pa., created a young girl's dress of the XVIII century.

модний рисунок, є талановиті одилиці. Одна з них задумала запроєктувати й виконати стрій жінки козацького старшини. П-на Оксана Струк із Філадельфії вже знала з цікавих проєктів моделей.

У цьому задумі допомогли їй наші мистецькі круги. Проф. Петро Мегик показав свою збірку ілюстрацій, із яких вона вибрала відповідний модель. А п-на Оксана

Останній лист

(Замість посмертної згадки)

Ще так недавно присвятили ми окрему статтю Софії Стадниковій з нагоди її 70-ліття! А її вже не стало між живими. Із рідних земель наспіла коротка вістка про її смерть. Відійшла велика артистка, якої талант десятками літ блистів на нашій сцені.

Востаннє долетів до нас її голос у формі листа.

Послухаймо цих слів, що свідчать про нитки духової сполуки між артистами нашої сцени:

Дорога Клявдочко!

Посилку і рецензію одержала. Я дуже зворушена Вашою дбайливістю про мене і не знаю, як Вам, мої дорогі, дякувати. Стаття про мою працю на сцені*), про мого найдорожчого батька, що був хорощим артистом (я була мала, коли помер) — так мене схвилювала, що читала я її декілька разів й не могла відорватись від неї! Прине-

*) Незрівняна „Маруся Богуславка“ — Н. Ж. ч. 8, 1958.

Вікул консультувала її в доборі красок і матеріялів.

Стрій Оксани Струк складається з тих самих складових частин, що й попередній. Та в ньому інша схема кольорів. На зеленому тлі парчі золотисто-жовті квіти. Комір і поли обведені золотими галунами. Станик і спідниця з золотисто-жовтого гладкого шовку. Біла, шовкова сорочка і така ж попередниця. На голові кораблик із зеленого брокату з білим верхом. Яркорчервоне намисто гарно підкреслює лице.

П-на Оксана Струк вивела стрій на Вечорі Самодіяльності в Нью-Йорку. П-на Оксана Вікул, яка впроваджувала стрій, дала відповідне пояснення. Цей святочний стрій жінки має всі прикмети того часу. При великій пишноті матеріялу він усе ж таки дає змогу гармонійно отримати кольори. Жіноча постать у ньому виглядає достойно, рухи її розмірені й повільні. У такому вбранні вона показувалась офіційно, при виїздах до церкви, чи при прийманні гостей. Л. Б.

сли мені її пізно ввечері і я тієї ночі не могла заснути... Пригадувала собі все, все, свою молодість, улюблену працю на сцені і ролю „Марусі Богуславки“, яку я так дуже любила і кожен раз відтворювала з великим захопленням... Стискаючи в руках цю прекрасну згадку, дивлячись на фото моєї молодости, я почала собі пригадувати всі сцени — зі Софроном, з матір'ю і з Гереем, я грала в цю ніч „Марусю Богуславку“... Опамяталась щойно, коли почався день! Спати я вже не могла і під тим враженням провела цілий день. Але не тільки один, а другий і третій...

Той, хто писав, знав докладно мое життя. Чудово згадав і я тій людині складаю велику подяку, схилившись до тієї руки, що писала і міцно її стискаю... Я переродилася, відмолоділа і забула про свою тяжку хворобу!

Коли дістала я вістку про посилку від Вас, то не так як із першою, коли дала була синові повноважність, щоб відібрав. Я сама сіла в таксі і поїхала по неї з сином на пошту. Не відчувала холоду, хоч мороз. Уявіть собі, чотири роки я не сходила вниз, а живу на четвертому поверсі! А тоді я зійшла, злетіла на крилах за посилкою від Вас, моїх дорогих, неопцієних друзів, що так піклуються мною... За все дуже дякую, цілую всіх міцно, Вас дорога Клявдочко, Вісю, Геня, всіх моїх дорогих друзів! Приймаючи ліки, що Ви післа-

ли, буду Вас, мої дорогі, згадувати і в своїх вечірніх молитвах молитиму за Ваше здоров'я і успіхи у Вашій праці!

Ваша Софія.

Цей лист, спрямований до артистки Клявдії Кемпе-Гош, являється останньою вісткою, яку товариші сцени одержали від неї. Радіємо, що вдалося їй післати ще згадку, поміщену у нашому журналі та владувати нею велику артистку.

ІЗ СТИПЕНДІЙНОГО ФОНДУ

Для засновання української катедри при Пенсильванському Університеті створено ряд стипендій для студентів. Одну з цих стипендій у висоті 112 дол. уфундувала Центральна СУА зі свого стипендійного фонду. Її одержала секретарка Гол. Управи п-ні Олена Слюзар.

З ініціативи Окр. Ради СУА Відділи в Філадельфії також уфундували стипендії. І так із рамени 43 Відділу одержала стипендію п-на Леся Масюк, а з 10 Відділу п-на Христя Зелінська.

ОСОБИСТЕ

Волею Всевишнього відійшла передчасно членка Гол. Управи Союзу Українок Америки і голова 22 Відділу СУА у Шикаго п-ні Розалія Сидорик. На цьому місці висказуємо чоловікові і родині Покійної наше глибоке співчуття.

Головна Управа СУА

ДО СПІЛЬНОЇ МОЛИТВИ В ДЕНЬ 1. ЛИСТОПАДА

Серед українців у вільному світі витворився гарний звичай загальної молитовної сполуки в цей історичний день. Наближується й цього року та хвилина. Вона матиме особливе значення, бо оце вже в'яте об'єднає всіх українців молитвою і згадкою про рідну землю.

Вже кілька разів передали ми цей заклик нашим Окружним Радам і Відділам. Молитва в день 1. листопада вже входить в українські родини. Треба пригадати про те нашому членству на найближчих сходинах та подати сугестію гуртової молитви, якою може проводити в родині Мати чи Батько.

Про день і годину спільної молитви в ЗДА буде подано у щоденній пресі. Молитву можна буде відмовити і при праці чи в дорозі. Нехай не буде ніодної української родини в ЗДА, що не відбула б молитви у той день!

Олена Слюзар, секретарка

Олена Лотоцька, голова

По спаленні моргеджу

Рівночасно з акцією цеголок на викуп Дому СУА була проголошена акція Фундаторів Дому СУА. Акція велася серед Відділів і членок, які закупили уділи (шери) та могли б здеклярувати їх на власність Дому СУА. Тоді вони з уділовців стали б фундаторами, а їх наймення були б вмуровані на таблиці в Домі СУА.

Цей заклик знайшов зрозуміння. Подаємо перегляд наших уділовців та тих, що стали фундаторами Дому СУА:

	Шери:	З них декляровано на фонд ДомуСУА
Відділ 1 Нью Йорк	\$100.00.....	\$100.00
2 Честер, Па.	100.00.....	100.00
3 Нью Йорк	200.00	
4 Нью Йорк	200.00.....	200.00
5 Дітройт, Міш.	100.00	
6 Рочестер, Н. Й.	200.00	
8 Бронкс, Н. Й.	200.00	
11 Трентон, Н. Дж.	100.00.....	100.00
16 Міннеаполіс, Мін.	100.00.....	100.00
20 Філадельфія, Па.	100.00.....	100.00
21 Бруклін, Н. Й.	300.00.....	300.00
22 Шикаго, Ілл.	200.00.....	200.00
23 Дітройт, Міш.	100.00	
24 Елизабет, Н. Дж.	200.00.....	100.00
26 Гемтремк, Міш.	200.00.....	100.00
27 Питсбург, Па.	100.00	
28 Ньюарк, Н. Дж.	300.00	
32 Ст. Луїс, Мо.	200.00	
34 Коговс, Н. Й.	100.00	
35 Озон Парк, Н. Й.	100.00.....	100.00
36 Шикаго, Ілл.	100.00.....	100.00
41 Філадельфія, Па.	100.00	
42 Філадельфія, Па.	700.00.....	200.00
43 Філадельфія, Па.	100.00.....	100.00
45 Манчестер, Н. Г.	200.00.....	100.00
46 Філадельфія, Па.	100.00	
47 Рочестер, Н. Й.	100.00.....	100.00
49 Бофало, Н. Й.	100.00.....	100.00
56 Шикаго, Ілл. (молод.)	100.00	
60 Клівленд, Огайо	100.00	
64 Нью Йорк, Н. Й.	100.00.....	100.00
Членки, які зложили на уділ:		
Катерина Мураль, Клівленд, Огайо	200.00.....	200.00
Анна Олійник, Честер, Па.	100.00.....	100.00
Юлія Тершавська, Честер, Па.	100.00.....	100.00
Павлина Рубаш, Честер, Па.	100.00	
Анна Чорній, Балтімор, Мд.	100.00.....	100.00
	<hr/>	<hr/>
	\$5.600.00	\$2.800.00

Із списку бачимо, що половина уділовців зложила заяви фундації. Це радісний прояв зрозуміння для Дому СУА та його вартості для організації. Можливо, що й дальші Відділи схочуть перемінити свій уділ на фундацію. Саме тепер заходимося коло придбання таблиці, на якій будуть вирізьблені наймення фундаторів.

Відділи, що бажають стати фундаторами, повинні прислати свій уділ (шер), підписавши заяву на обороті.

Екзекутива СУА

НОВІ ВИДАННЯ

Дарія Ярославська: **Її НЬО ЙОРК**. Скорочена повість. Видання Союзу Українок Америки. Нью Йорк, 1959. Обгортка роботи Р. С. Ціна 2 дол.

У нашій літературі ще дуже слабо відбиваються мотиви з нового нашого поселення. Ще немає належного відступу переживань, ще не зовсім увійшли ми в нову дійсність. А в ній ми все ж таки вже закорінилися і шукаємо в ній свого місця.

Оце й схопила Дарія Ярославська у своїй повісті. Сама її назва говорить про те, що дія відбувається в Нью Йорку. В осередку її стоїть молода людина, що старается це місто зрозуміти і сприйняти.

Вона робить це по-своєму. У листі до батька вона описує себе й своїх ровесників-студентів, як „молоді листочки“, що вже далеко-далеко від „гличика з землею“. Вони не вглиблюються у спогади, бо їх у них немає. Але їх манить те, що довкола їх і вони не тільки хочуть пізнати це, але й формувати...

І молода Христина входить у те життя. Спершу пізнає його в хаті багатіїв, потім — поблукавши безпомічно по місті — на важкій фізичній праці. І вона перемагає ці труднощі з оптимізмом молодої, життєрадісної людини. Вона формує собі „свій Нью Йорк“ силою своєї життєвої настанови.

Оцей мотив — аналіз сучасної молодої людини і її змагань — є другою прикметою книжки. Наш журнал з особливою гордістю відмічує це, бо на його сторінках „Її Нью Йорк“ у 1957 р. побачив світ. Тому з радістю вітаємо новий твір Дарії Ярославської, що оце пов'явився книжкою. Л. Б.

НОВІ ЗБІРНИКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Осіньне листя Золота бджілка

ЦІНА ПО 50 Ц.

Відбитка з „Нашого Життя“
Упорядкувала Марія Юркевич
Замовляти в Централі СУА

Посмертна згадка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Ділимося сумною вісткою із членством СУА, що дня 8. жовтня ц. р. відійшла у вічність по тяжкій операції наша дорога голова **Розалія Сидорик**. Походила з Добрян було Стрия, до Америки прибула в 1921 р. Була членкою нашого Відділу від його засновання, членом Управи, а від 1955 р. головою. У 1958 р. увійшла до Гол. Управи СУА, а XII. Конвенція вибрала її референткою суспільної опіки.

З щирим жалем попрощали її Союзянки і українська громада на панахиді й під час похорону.

Полишила у смутку чоловіка Василя і ціле членство СУА. Ширшу згадку про неї подамо в черговому числі.

Марія Семків, містоголова
М. Мікула, секретарка

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Параскевія Панасовська, мати нашої членки Марії Насевич померла 12. вересня 1959 року проживши сто літ.

Покійна була членкою 42 і 46 Відділів СУА у Філадельфії і втішалася великою популярністю і симпатією серед членок. Мала все погідний настрій і знала безліч приповідок і співанок, а деякі сама укладала. Головно любила Різдвяні „віншування“ і ходила все колядувати з членками свого Відділу. І відповідно до віку і громадського стажу „віншувала“ кожному спеціально.

Уродженка Вікна, Скалатського повіту в Галичині, прибула до Америки 1910 року. 1918 року в часі жакливого епідемії „еспанки“ втратила мужа і вже самій довелося виховати дочку Марію і сина Павла.

Була активною в допомозі церкві і Сиротинцеві С. С. Василіянок. Дожила поважного віку в своєї дочки Марії Насевич та втішалася внуком Михайлом та правнуками. „Доки мя ноги носять — говорила бабуса — буду ходити до свого Відділу на Збори та інші okazji“

Похорони відбулися в середу 16. вересня 1959 р., при численній

участі членок обох Відділів, рідні та знайомих і сусідок Покійної.

В гарний, морозний ранок відвезли свою подругу на цвинтар у Факс Чейсі, де спочила в могилі побіч свого чоловіка.

* *

Поминки відбулися в Домі Укр. Горожан при 23. вулиці і Бравн. Тут ще попрощала покійну голова Централі СУА п-ні Олена Лотоць-

ка, дуже широко промовляла б. голова 46 Відділу п-ні Фостик і почесна голова 43 Відділу п-ні Анна Бойко.

Від новоприбулих попрощала заслужену покійницю п-ні К. Гардецька. На закінчення поминок подякував присутнім о. декан Кобрин і перевів молитву, а п-ні Задорожна, секретарка 42 Відділу на прохання голови п-ні Пашук, перевела збірку на Сиротинень і Фонд „Нашого Життя“ К. Г.

БОФАЛО, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою із членством СУА, що дня 15. серпня ц. р., по важкій недужі відійшла у вічність на 59-му році життя бл. п. **Стефанія Безкоровайна**. Походи-

ла з родини Стебницьких із Озірної коло Тернополя.

Покійна була довгий час членкою нашого Відділу і Сестрицтва Матері Божої Неустаючої Помочі. Відзначалась великою жертвенністю. Прощали її широкі круги громадянства, Відділ Союзу Українок Америки і Сестрицтво. Над могилою виголосила прощальне слово від нашого Відділу і Сестрицтва п-ні Анна Снайчук, голова Відділу.

У великому горю полишила чоловіка Василя, відомого композитора, дочку Неонілю, сина Любомира, зятя д-ра Євгена Стецькова і двоє внуків.

Емілія Стасюк
секретарка 49 Відділу

АКРОН, ОГАЙО

З сумом ділимося вісткою із членством СУА, що дня 29. серпня відійшла у вічність членка 7 Відділу СУА **Олена Мельник**, проживши 74 роки. Вона була нашою членкою від засновання. Полишила в смутку численну родину та членство нашого Відділу. Членки прощали її і провели численно в останню дорогу.

Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

П. Г., прес. реф.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕГЛЯНУЛИ СВОЇ СХОВКИ?

Приготовляючи свій одяг на зиму, переглядаємо свою гардеробу. Багато дечого можна вже відложити, як непридатне. А воно ще може послужити нашим землякам в Європі. Українські жінки в Польщі й Югославії будуть вдячні за кожную посилку. Тому подумайте в Відділах над висилкою такої пачки українській родині.

УВАГА!

ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ!

ШУКАЙМО МОЛОДОГО ТАЛАНТУ!

У кожній окрузі є молода жінка, що відзначилась при закінченні своїх студій, у професійній, мистецькій чи громадській праці. Наша молодь талановита і заслуговує на признання нашої громади. Тому розгляньтесь у своїй околиці й подайте кандидатку на найкращий молодий талант 1959 р.

Прохаємо Управи Відділів, а зокрема пресових референток — зголосувати талановиті молоді сили. Хочемо вибрати з-поміж них і проголосити у січневому числі найкращий молодий талант 1959 р.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Одинадцятий рік видання

Число десяте

Сучасна Україна і Хрущов

Делегатка на Конгрес СФУЖО п-ні Олександра Сулима, яка перевела об'їздку по наших центрах у Канаді й ЗДА, розгорнула в своїх виступах вище згадану тему. У зв'язку з приїздом диктатора СС-СР до Америки — це питання хвилювало свідомість українців у вільному світі.

Поняття сучасної України доповідниця окреслила, як час повної окупації України большевиками. У останніх 16 роках перейшли там процеси, що позначились на становищі українського народу.

Перші повоєнні роки принесли важкі удари. Всюди царила нужда, брак житла, одягу і голод. Москва відразу застосувала терор й арешти та вивози досягли великого розміру. На місце заарештованих прибув іншонаціональний елемент, у першу чергу московський.

Рівночасно йшла завзято збройна боротьба УПА, яка знайшла підтримку в населення. Большевицька влада старалась усіма засобами знищити цей спротив і цей змаг залишив слід у свідомості мас. Повернулись „ост-івці“ й воєнство, які бачили інакше влаштоване життя. Це все причинилось до перемін у думанні і сприйманні мас.

Серед таких внутрішніх струсів розпочалась відбудова країни. З великим зусиллям переборено поодинокі етапи її, що вели до дальшої індустріалізації. В великій мірі причинились до того жінки, що брались у важкій роботі заступати чоловіків, яких винищила війна. А в ході роботи виростили нові сили. У великій, промисловій країні вони діють уже у всіх галузях життя. Україна готує себе до суверенних завдань.

УПА припинила в тягу літ збройну дію. Боротьба національних сил набрала нових форм. Вона увійшла в різні ділянки життя, незримим зв'язком просякала у різні

галузі його, проявляючись не раз зовсім несподіваним виступом чи вчинком.

Які зрушення відбуваються у свідомості мас? На IV. Зїзді Письменників України закликали до скріплення ідеологічного фронту і ляляли тих, що відстоюють в літературі індивідуальне і приватне. Подали навіть прізвиська письменників, що схилили з правильної дороги. Між ними перше місце займає Дмитро Павличко, отой уродженець Галичини, що спочатку оспівував советську владу, а тепер виявив певний критицизм. Треба припускати, що така перевірка своїх позицій проходить у багатьох. Вона приймає різну форму і в висліді дає опір мас, із якими лиш із трудом справляється советська влада.

Як виглядає на цьому тлі приїзд Хрущова? У міжнародньому аспекті — це великий крок, що порушив усі пружини світової політики. Це ми в вільному світі знаємо й бачимо. Та заки розглянемо відгук того в Україні, мусимо зясувати собі — які зв'язки лучать Хрущова з Україною, якою була тут його історична роля.

Микита Хрущов прибув на Україну в 1938 р. з доручення Сталіна — підтримати політику Єжовщини. Цей кривавий танок, що носить наймення тодішнього шефа НКВД — в Україні перевів теперішній диктатор ССРСР і ним заслужив собі довіря і ще один щабель на дорозі до влади. Могили в Вінниці — це видимий знак кривавої купелі, яку справив Кремль в Україні руками того ж свого виланника.

Черговий його крок — це терор по закінченні 2. світової війни. Хвиля його осягнула широкі маси під замітом „коляборації“. Окремим його вчинком треба вважати — розгром УПА. Тисячі нашої мо-

З ПРИВОДУ ВЕЛИКОЇ ВТРАТИ

Дня 15. жовтня ц. р. наспіла вістка, що в Мюнхені згинув трагічною смертю Провідник ЗЧ ОУН Степан Б а н д е р а. У глибокому смутку залишилась дружина і трое дітей.

Ще одна велика жертва в боротьбі нашого народу! Ганебний вчинок большевицького терориста потряс цілою українською громадою. Родині Покійного та Проводові ЗЧ ОУН Управа Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і Головна Управа Союзу Українок Америки висловлюють своє глибоке співчуття.

лоді згнули, а інші та їх родини помандрували у сибірську тайгу. Ці криваві розправи принесли йому наймення „ката“ України, яке вже закріпилось і в міжнародньому світі.

Ідея — освоїти цілині землі — це знову задум Хрущова. Щоб збільшити там посівну площу СС-СР, переведено кампанію виїзду молоді на ті далекі землі. Цей кермований виїзд молоді підриває біологічну субстанцію українського народу, позбавляючи його молодого, надійного елемента. В останньому часі заклик до виїзду молодих дівчат скріпив ще цей чортівський придуманий плян.

Десятьнадцятий параграф, що лягає в основу русифікації українських шкіл — це теж „заслуга“ Хрущова. Своєю питомою зручністю він — коли не перейшов він на 21. зїзді партії в Москві, зумів просунути його на черговому зїзді в Україні. І тим веде послідовно до викорінення української мови у школі і повільно, але певної русифікації України.

Ці вчинки задовільно окреслюють ролю Хрущова в сучасній Україні. Населення розуміє це, як не мога краще, і тому зріст його впливу паде зловіщою тінню на

До наради виховників

(Виховна діяльність СФУЖО і Конференція ОУПК)

На Конференції Обеднання Українських Педагогів Канади, яка відбулася 29. серпня ц. р. в Торонті і в якій взяли участь представники педагогів і виховників теж з інших країн, ухвалено створити ініціативну комісію для опрацювання проекту світової виховної установи і підготовки світового виховного конгресу.

Така постанова йде назустріч вимогам часу і заповнить одну з

дальші змагання України. Приїзд Хрущова до Америки захитав довірям українських мас до вільного світу. Большевицька верхівка всіма силами добивається цього контакту, бо сподівається від того скріплення авторитету советської влади. Та населення України відчуває в цьому зневагу її довголітніх змагань, черговий успіх її гнобителя на міжнародньому ґрунті. Оці почування найкраще змальовані словами народньої пісні:

А тая правда сльозами вмиває,
А тая неправда з панами гуляє...

Оцим закінчила доповідниця цілу картину. Ми, що слідували за її думками, глибоко потрясені цією дійсністю. Та перемагаючи хвилину зневіри, глянули у напрямні Світового Конгресу Українського Жіноцтва. У них знаходимо наш дороговказ.

А ним є наше призначення у вільному світі. Ми свідомі своїх завдань у допомозі Батьківщині й її визвольних змаганнях. І від нашої сили й настанови залежатиме, чи ми зуміємо виконати їх. Коли будемо гуртуватись в організованих рядах, (бо тільки в гурті представляємо силу), коли будемо вдосконалювати наше знання, щоб досягти щораз вищі шаблі діяння, коли будемо твердо держатись засад християнського світогляду, щоб зберегти високу особисту й родинну мораль — тоді можемо глядіти сміло в майбутне.

Тільки тоді можемо знайти вихід у хитаннях коекзистенції, що тепер насунулась грізною хмарою на політичний горизонт.

важливих прогалін нашого культурного життя. Всі країни відчувають потребу створення одної шкільної української системи, заведення одних програм, підручників і документації, про вагу порозуміння в засадничих педагогічних справах не згадуючи. Такі ж побажання до обеднання та координації діяльності висловлюють теж виховні установи і проект у цьому напрямі був винесений на Конгресі Українського Жіноцтва в червні ц. р. в Нью-Йорку. Одна з точок виховних резолюцій звучить:

„Конгрес вважає за потрібне творення координаційних осередків місцевих і краєвих, щоб оминати явищ нездорової конкуренції між організаціями молоді та досягнути унапрявлення їхньої праці одним культурно-освітнім центром українців поза кордонами України, який запевняв би українській спільноті єдність виховних цілей, залишаючи організаціям розпрацювання й удосконалення своїх питомих методів, форм і засобів праці“.

Виховні резолюції Світового Конгресу Українського Жіноцтва та інформація про його Виховні Комісії і Сесії були подані в програмі Конференції ОУПК.

Яке є наше становище до такої світової виховної установи?

Обіймаючи в 1948 р. провід Українського Жіночого Руху СФУЖО присвятила пильну увагу виховній ділянці, покликаючи до життя виховні реферати членів організацій та розгортаючи виховну працю в самій Управі СФУЖО. Основою її були виховні завдання супроти української матері й дитини. Жіночі організації в свою чергу провели за минуле 10-річчя поважну виховну працю, щоб згадати організацію жіночих і дитячих імпрез, акцій і сходин з доповідями, оснування дитячих світлиць і садків, оснування, або співучасть у ньому шкіл українознавства, співпрацю з іншими виховними установами й організаціями, редагування дитячих сторінок у пресі та ін.

Праця Управи СФУЖО та її членів знайшла своє всебічне наświetлення на Студійних Днях Конгресу і дала через резолюції напрямні на найближче майбутнє. Бо ж ідейно ця праця була продовженням діяльності української жінки в заранні нашого жіночого руху і була ведена жіночими організаціями на Рідних Землях, а тепер вона є лиш примінена до нової доби й умовин у країнах старшого і новішого поселення.

Предметом виховної діяльності жіночих організацій є надалі українська жінка, мати й дитина та українська сім'я як цілість, як основна фізична й духовна клітина народу.

Праця для сім'ї має своє місце в середовищі рідного дому, а теоретичні її заложення й методичну допомогу знаходить українка у своїй жіночій організації.

Праця матері над дитиною в основному ведеться теж у рідній хаті, але вона силою факту мусить бути поширена на виховно-суспільне поле, чи то в формі оснування й ведення установ (напр. дошкілля) чи в формі співпраці з іншими виховними чинниками, в першу чергу з церквою (на полі релігійно-морального виховання), школою (на полі науки й товариського співжиття), і з організаціями молоді (в цілі вироблення характеру й національної свідомости).

З другого боку всі ці установи звертаються за підтримкою до батьків, а часто й узалежнюють висліді своєї праці над дітьми й молоддю від співпраці з батьками, головню матірню.

Власне, то щойно взаїмне порозуміння усіх цих виховних чинників і їхня гармонійна співпраця є запорукою додатніх вислідів усіх окремих виховних факторів. Щойно всі ці чинники разом є у спроможі створити одну виховну систему, яка включить у себе кожную українську дитину поза межами України і держатиме цю молоду одиницю у важливих фазах її духовного розвою під своїм впливом. Тому зрозумілим є гін до порозуміння щодо виховних цілей та ідеалів і домагання координації дій.

Провідна роля виховного цен-

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

З ініціативи і фундації президента м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду. У виконанні цієї постанови проголошуємо оцим

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС 1960 Р.

Предметом конкурсу є — сюжетне оповідання або новела з довільною тематикою з нашого сучасного або минулого. Бажано було б зустріти в даних творах якісь цікаві жіночі характери.

На нагороду призначено 200 дол., а саме по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Учасниками конкурсу можуть бути жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Терміном закінчення конкурсу є 31. березня 1960 р.

Нагороджені й відзначені твори будуть поміщені в журналах „Наше Життя“ і „Жіночий Світ“.

Надсилати конкурсні твори треба на адресу канцелярії СФУЖО у Філадельфії з допискою: для Комітету Літературної Нагороди.

WFUWO — 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

Комітет Літературної Нагороди

СТУДІЙНІ ДНІ СОКАЖО

Окрім своїх конгресів, що відбуваються що чотири роки в Римі, Союз Католицьких Жіночих Організацій переводить також Студійні Дні. Вони відбудуться 13.—15. жовтня ц. р. у Парижі.

Їх головною темою є „Вимоги віри в обличчі сучасного матеріалізму“. Її будуть розглядати двома шляхами. Перший наświetлить саму тему, вплившись у неї. Другий перевірить осяги й дію католицьких жіночих органі-

тру може бути велика й важлива.

Прикладом тут може бути виховна праця СФУЖО яка не втручаючись у внутрішні справи своїх членів-організацій допомагає їм у трудній і всебічній виховній праці в різних країнах.

Є ще справа організаційного порядку; виховні організації, молоді і дитячі мають уже свої світові об'єднання. Не мають його ще краєві шкільні установи, такі як ОУПК, шкільна Рада УККА, ЦУ-ЦПРАВстралії, шкільні Реферати ЦПМЕН і ОУЖ в Європі та ін. Коли вони його створять, не буде ніяких перешкод до створення світової виховної установи, радніш федерації усіх українських виховних установ, якої роля на полі нашої культури, може бути далекосягла і в якій участь українського жіноцтва буде напевно активна.

I. Пеленська

зацій, щоб знайти в них відповідь на повище питання.

У висліді Студ. Дні вкажуть, як католицькі жінки в цілому світі повинні скріпити служіння Церкві і громаді та видвигнуть цікаві приклади такої праці в різних країнах.

Окрім цієї теми Студ. Дні СОКАЖО обговорять кампанію проти голоду у світі, започатковану на конгресі в Римі в 1957 р. Того ж дня учасниці Студ. Днів відвідають палату ЮНЕСКО, щоб запізнатись із працею цієї установи.

Ліга Укр. Кат. Жінок Канади плянує взяти участь у Студ. Днях через своїх представниць.

ДО ВИСТАВИ ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

У нашому звідомленні в ч. 7. пропущено через брак інформацій список вишивальниць, які надіслали свої вишивки на цю Виставку.

Це були з Філадельфії пп. Марія й Ганна Євченко, Тетяна й Лідія Шкільні, Іванна Левицька, Марія Татарська, Марія Гречана, з Шикага — пп. Ірина Стецишин, Неоніля Кузич, Марія Антонович, Уляна Терлецька, з Дітройту пп. Легета і Шумило, з Нью Йорку пп. Когут і Хромович, з Брукліну п-ні Фецишин, з Джерзі Ситі — пп. Євгенія Харченко, Варка Бачинська, О. Малюца, Марія Турко, Марія Дуцко, Марія й Стефанія Гумовські, Ірина Качмарська і Оксана Кравченко. Окрема подяка належить пп. Улянці Терлецькій у Шикаго і Дарії Бойчук

у Дітройті, які подбали про участь місцевих вишивальниць.

Поміж писанчарками пропущено прізвище п-ні Люби Григорчук, що враз із матір'ю п-нею Марією Григорчук надіслали свої писанки.

Поміж образотворчими мисткинями пропущено прізвища пп. Стефанії Базюк, Ліді Палій і Наталі Стефанів.

За недогляд перепрошуємо.

НА ЦІЛІ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Управа СФУЖО ствердила з признанням, що наші членки-організації поставились із повним зрозумінням до підготовки Світового Конгресу Українського Жіноцтва і доложили всіх старань, щоб його можна було перевести. Це проявилось головню у збиранні оголошень до книжки „Українка у вільному світі“. Їх зібрали Відділи Союзу Українок Америки, Українського Золотого Хреста, Ліги Українських Католицьких Жінок, Організації Українок Канади, Об'єднання Українських Жінок ЛВУ.

Окрім того зложили пожертви й поодинокі товариства й особи. Це були:

Д-р М. Сіменович, Шикаго \$150.00	
Комітет 75-ліття жіночого руху у Монреалі, дохід із свята	82.18
Люба Жук, Монреал (не-прийнятій гонорар)	35.00
Євгенія Ситник, Вінніпер	25.00
Григор Яремчук, Нью Йорк	25.00
125 Відділ УНС, Шикаго	10.00
Марія Мельник, Сан Франціско	5.00

Членам-організаціям і жертводавцям складає щиру подяку

Управа СФУЖО

ОСОБИСТЕ

Щиросердечні побажання здоров'я і многих літ з нагоди 80-ліття складає своєму співробітникові Вшановному Володимирові Дорошенкові

Редакція Нашого Життя

ІЗ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ

У Буенос Айресі Театр. Студія ім. Леся Курбаса поставила песу Лесі Українки „Бояриня“. Роллю Оксани відіграла Ріта Григоренко, а Ганни — Галя Григоренко-Лавришин. У ролі пані-матки виступила О. Бандура, а Перебійнихи — Ю. Качанівська.

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Slave of the Kitchen

The stir in Moscow, the American Exhibition made, among its Russian visitors has not subsided; nor is it likely to. The typical American family home, with its furniture, its labor-saving appliances seemed so unreal to the harried Russian housewives, now corraled in state-operated cafeterias that they wandered around wide-eyed like Alice in Wonderland. After all, Russian people have been home-loving for centuries. Forty years of superimposed ideas is not time enough to make them forget the memory of it. Within these last forty years their former freedom to create within their own four walls the warmth and cheer so necessary to happiness has been steadily lessening.

No one, not even the Russian men could deny the magic of the Cosmetic Workshop. Furtively, they glanced in wonder at their wives. Had not seen them looking so rested, and pretty in years. So this was America. Incredible! Many a man pursed his lips, bulged his eyes, looked at the end of his nose, and reflected suddenly on the drab uniformity of Soviet thinking. After all there are four seasons in the year: he and his family had not had time to enjoy them, by themselves, for years. Once again he remembered the Earth as a pleasant place, made for man. Nor had he seen, in a long time, his wife so absorbingly interested as she was in the "American kitchen."

However, the official Soviet Line, seeing the Russian public luxuriating in the American exhibit was quick to rout this mood. Almost at once the renowned Marietta Shaginian, the 70-year-old Armenian scholar and writer appeared in the columns of "Izvestia." Her age and prominence

gave a special importance to her appraisal of American living. In her, the Soviet government mobilized its upper crust of intellectuals in its attempt to destroy the Russian public's pleased reaction to it.

To her the American kitchen is unwanted. "The American kitchen," she wrote "makes the housewife its slave. They tie her to this room. She is bound to live among its walls to serve her family like a medieval being without personality." In saying this she imagined she had shorn it of its beauty and easy usefulness.

In her denunciation of American kitchen appliances, seeing as she does only her particular goal in professional training, in the service of the community, with all humanity eating as the Soviet family does in cafeterias, inside their factories, or working places, she has forgotten that human beings are individuals, not regimented hordes. According to her the Soviet liberates women from their worst form of slavery — work in the kitchen.

These words are true, to a certain degree — inside the Soviet state. With the shortage of living space there almost all families share their kitchen with one or two neighbors. Because of this fact the Soviet woman lost her **own** kitchen; and calls her **own** only a table and a place on the kitchen stove. But this does not mean that she set herself free from the work in the kitchen.

The nice words about the meals in the cafeterias are but in theory. The deficiency of government rules concerning inns and cafeterias is often discussed in the Soviet press. It is impossible to satisfy the hunger needs of the working people, save to a minimal degree, as their wages cannot

cope with cafeteria prices for the whole family. But the price and hunger satisfaction are only one side of the picture. A family that does not eat together disintegrates. Their common interests lessen until they become only a disassociated group living under the same roof.

The theory of the Soviet kitchen, and its actual working out clash. A Soviet woman must become an adept in strategy to force her way through the schedule of two or three housewives in the same room. She must find there her storage room; she must take her turn in cleaning the floor. The same procedure applies to using the bathroom, if there is any in the apartment.

With the complete picture of the Soviet woman's working day, her problem and difficulties, you can then judge where the real slavery exists. The misery of every day life is a constant drudgery to her. To make it worse, neither she nor her family have any privacy, that so important element in every living being, in which the spirit and mind relax, after the strain of the day, and revives its strength for the morrow.

The Soviet woman has no rest from her housewifely duties, as Marietta Shaginian pretends. On the contrary she is performing them in much more inconvenient circumstances than women in the Western world. The result of this drudgery makes of her a hard working being, a woman devoid of feminine qualities, as she so often is described by western travelers, in fact a real-lady-at-heart grown into a lack-luster automaton, in a cheerless, toilsome round, **outside her home.**

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1959

A Prominent Guest

Not all of the world's work is done, shuttling back and forth from home to a salaried position in an office. From among the silent throngs of women, who work, many of them unknown to others, for the good of humanity, whether they be mothers in a home, or mothers-at-large, and guided often only by their own intuition and intelligence, is Mrs. DeWitt Stetten, vice-president of the National Council of Women of the United States.

From her home at 240 Central Park South, New York City she sometimes is gone for weeks at a time, not visiting or at some pleasure spot — at least so infrequently as to make such a stay a unique event in her life. Instead she devotes her full volunteer time to working in the international field, where it concerns the interests and welfare of women, either at the National Council Headquarters, in Carnegie Endowment Building, 345 East 46th Street, New York City, or with any of the Council's affiliates in 44 countries of the free world.

One of her important posts is as Convener of the International Relations and Peace Committee of the International Council of Women, and Chairman of the Council's International Hospitality Committee. She also plans all Council contacts with women leaders from anywhere on earth.

For both the Carrie Chapman Catt Memorial Fund, so universally cherished by women, and the Common Council for American Unity, Mrs. Stetten acts as director. Germany, in recognition of her varied services to woman-kind has decorated her with its distinguished honor, The Cross, first class.

Conducive to the growth of her aptitude, and her years of world-wide activity for women may be the mental environment of the great cosmopolitan metropolis of New York City, where she was born and educated.

The National Council of Women of the United States, which was founded in 1888, serves as an information center, and clearing house, on topics of interest to women, including international relations, status of women, child

Mrs. S. Witt Stetten, Vice President of the National Council of Women in U.S.A. addressing the banquet of the Ukrainian National Women's League in New York.

welfare, education and human relations. It is always glad to receive inquiries, and suggestions, as well as requests for help, from any quarter in the world.

At the World Congress of Ukrainian Women held June 27, 1959 at the Statler Hilton hotel, New York City, Mrs. Stetten opened the banquet session with greetings to the guests. Among the 400 present were some 160 delegates from 4 continents, and 7 different countries — Brazil, Venezuela, Germany, England, Australia, Canada and the United States of America.

Mrs. Stetten came to the Congress of Ukrainian Women well informed about Ukraine, and the problems, aspirations and achievements of its people. Her insight brought comfort, and assurance for the future, to all who had the

MAZEPA'S LETTERS

It is a matter of unceasing regret that so few of the personal belongings of Hetman Mazepa are left for posterity. After the Poltava disaster Czar Peter proclaimed him a traitor, and not only ordered the Church to excommunicate him, but destroyed his portraits, his diaries and personal letters.

Fortunately a bundle of unknown letters was saved, which Mazepa had written, almost at the end of his turbulent life to a young girl, Motria Kotchubey, who was his last ardent love. In conveying to her the depth and splendor of his regard, the fine nature of the man stands revealed.

It was an unhappy love. Motria was the daughter of the supreme judge of the Ukraine, an opponent of the Hetman. Her parents opposed the marriage; and contrived to make their meetings so few and disturbed that their young daughter's resistance was broken.

These letters are the only evidence of the love shared by Mazepa and Motria. Written in the cultured language of the Ukrainian aristocracy of that time, they express the respect and love of the Hetman to his beloved one. Reminding her of her promise, he assures her of his love, whatever happens to them. Throughout, these letters bear the imprint of real greatness. Even in this strictly personal matter he proceeded uprightly, effacing himself. They are of immeasurable value in reflecting the image of this great Ukrainian, known as soldier and statesman.

privilege of listening to her speech. In Vienna, Austria, on May 10, 1959 she presided over a Board meeting of the International Council of Women, where the Austrian member-organization of World Federation of Ukrainian Women's Organizations was present. She came to know these Ukrainian women, now living in Austria, and spoke with pleasure of the friendships she had made among them.

Your Committee Chairman Speaks

To keep you posted on the workings of the various committees of the League beginning with this issue various committees will report, starting with: **Your Organization Chairman Speaks.**

Summer is far behind us, and club season is on in full swing. Have you planned a good fall program for your branch to include:

(1) Study and review of the XII Convention resolutions, and the new constitution. Major constitutional changes adopted will have an effect on your chapter, and the regional council set-up. Are you aware why these changes were necessary, and why your understanding of them is so vital to your organization and its growth.

(2) October is the month of Regional Council Conferences, and it should be part of the Junior Branches' responsibility to lend your hand and talent to the program planning for the conference. We hope you have done so, as the League needs your support and benefit of your knowledge.

(3) Every senior and junior Branch can stand a transfusion — new blood — new members. Membership drive should be number one on your program. Why not start with your plans at the Regional Conference?

(4) Have you taken a resume of your branch's work for the past year? You might be amazed what this report might reveal — try it.

If you haven't planned it yet, no time like the present to work out your year book. You might be interested in the year book of one chapter. Here it is. September meeting — (1) Short business meeting followed by guest speaker on "Embroidery, important aspect of Ukrainian folk art." (2) October — business meeting followed by talk on Hetman Mazepa, by guest speaker from sister Branch. (3) November — Old World Market at the International Institute, folk arts display and food service project. That's just a sample. Try it in your own branch and see what plans you can come up with. How about a book review on "The Ugly American" by W. J. Lederer and E. Burdick — or "Ukrainian Woman in the Free World" published for the World Federation Congress. Interesting reading.

If you need further help, we, the organizational committee, stand ready to give you a hand. Just try us. **Anastasia Volker, Chairman**

INTERNATIONAL DAYS OF WUCWO

Three International Days of the World Union of Catholic Women's Organizations were held in Paris, October 13-15. The subject of the days were: The requirements of the Faith in the face of contemporary materialism. The theme was studied in itself, as well as through the works and the accomplishments of our movements.

The last day was dedicated to the WUCWO campaign "The Hunger of Mankind." Members of the conference also visited UNESCO to see the interesting work carried on there by Catholics.

On October 14 a Mass for the Silent Church was celebrated. The

Ukrainian Catholic Women's League of Canada, a member of WUCWO was represented there by Miss Martha Kalytovska from Paris.

AN HISTORICAL DRESS

In celebrating this year's anniversary of Hetman Mazepa, the Ukrainian community's interest in his life and times has taken form in a revival of widely diversified fields in arts and crafts. An exhibition of churches and buildings is being prepared. Young Ukrainian girls have recreated the intricately embroidered garment of his period.

A Plast circle of young girls "Kalyna" in Newark, N. J., copied the young girl's dress of the Ma-

zepa period. Their model was an historical portrait so difficult to work out they had to study Ukrainian painters and historians on its details; and get a designer to make the pattern for them. Fabric similar to that period is dif-

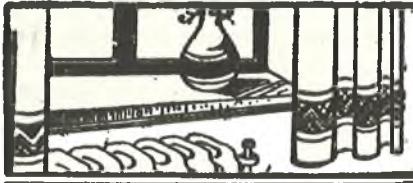

Young woman's attire in Ukraine in XVIII century

ficult to obtain. Finally, a heavy brocade in shades of blue was found. The girls donated the funds for the dress themselves; and worked collectively on embroidering the linen shirt.

The dress was presented at a Plast Rally in Newark, N. J., where an amazed and delighted audience congratulated these girls, and made them feel justly proud of their achievement. In accomplishing this intricate piece of work they learned much of the life and times of Hetman Mazepa, and to appreciate him, not only as a great and high-minded man in Ukrainian history, but as one who stands in the panorama of world figures.

Веселі віршики знайдете у збірнику К. Перелісної „О Й, ХТО ТА М?“. Гарні ілюстрації, кольорова обгортка. — Коштує 80¢. Замовляти в Централі СУА

У НАШІЙ ХАТІ

Садовина

Садовина — це лік, добродійство для нашого організму. Головна її відживна вартість лежить у скількості мінеральних солей, вітамінів і ензимів. Відношення води до сухої матерії в них велике. Через цей процент води кальорійна вартість садовини дуже мала.

Одиноким енергетичним матеріалом садовини — це цукор. Велика кількість кvasів у садовини збільшує виділювання шлункових соків. Через це улегшує шлункове травлення. Клітинник садовини побуджує хробачковий рух кишок.

Садовина, як зрештою всі плоди природи, має найбільшу відживну вартість у сирому стані. Найбільші запаси вітамін, мінеральних солей, ензимів знаходяться безпосередньо під шкірою. Тому сира садовина може служити, як дуже добрий додаток до різних страв (напр. бурячки зі сирими яблуками, застуджений риж, налисники з сирими яблуками). Перетерті сирі полуниці додані до квасного молока з відповідним додатком цукру дають знамениту юшку на гарячі, літні дні. Крім того з сирі, порізаної чи перетертої садовини можна приладити дуже смачні й освіжливі кисілі, креми й пінки.

Під оглядом мінеральної вартости можна садовину угрупувати, в такій черзі:

Вапно:	Фосфор:	Залізо:
Ревень	Ревень	Ревень
Полуниці	Малини	Полуниці
Помаранчі	Полуниці	Чорні ягоди
Малини	Ожини	Ожини
Фіги	Грушки	Фіги
Ожини	Помаранчі	Малини
Чорні ягоди	Вишні	Банани
Вишні	Сливи	Вишні
Сливи	Яблука	Яблука
Грушки		Помаранчі
Яблука		

Як сказано — найкраще споживати садовину сирію. До цього

можна користуватись різними формами подання.

Садовина у природній формі — це яблука, грушки, сливки, виноград, морелі й бросквині. На це годиться садовина першої якости. В той спосіб подаємо її по обіді з тарілочками й ножиком до обирання.

Садовина у формі салати, або як кажемо сирівки. Це є дрібно порізані, можливо різні роди садовини. Садовина вже може бути гіршої якости, бо її й так прочищуємо. Із неї робиться одна суміш, приправлена цукром і цитриновим соком. До сирівки може прийти, як заправа чи форма прикраси — вино, бита сметанка, застуджена галяретка (джело).

Окрім того можна з садовини приладжувати різні **напитки**. Вони мають не тільки дієтичне, але й лічне значення. Напр. напій із ожин збагачує кров у червоні тільця, є ліком при анемії, успокоює нерви. Із чорних ягід напій помагає на захворіння шлунку, з винограду при гарячці, вибухах крові.

Витиснений **сок** із садовини, доправлений до смаку з додатком желатини дає нам дуже смачні галяретки (джело). Можна також сирі, порізану садовину залити галяреткою.

Є різного роду **лакоминки** з садовини, що внаслідок різних додатків мають збільшену кальорійну вартість. Вони корисні для дітей, що часто потребують для їжі примани.

Це є креми, де засадничію підставою є яйця, але входить і садовина як необхідний складник. Є пінки з садовини, що складаються з білків, вбитих на шум з додатком сирі садовини і цукру та застуджені при помочі желатини. Це є зварений риж, перекладаний сирію городиною й застуджений.

Вкінці є багато страв із вареної чи печеної садовини, як компоти, варена садовина в дриглях, запікані в кашах і печені в тісточках.

ЧИ ДБАЄТЕ ПРО ЗДОРОВ'Я?

Серцеві недуги

Американська Асоціація Серцевих Недуг постійно ініціює та допомагає науковим досліддам, що просліджують причину й підложжя цих недомагань. Найбільше серцевих ударів постигає чоловіків на провідних місцях. Постійні хвилювання й потреба самоопанування спричинюють збільшене тиснення в малих кровних судинах і збільшений приплив крові до серця прибавляє холестероль, що відкладається у стіні серцевих артерій.

Цікаве також те, що сидячий спосіб життя більш сприятливий для розвитку серцевих недуг. У хліборобів відсоток хворих на серце дуже малий. Натомість у всіх бюрових працівників дуже високий. Також жінки менше хворіють на серце, як чоловіки, бо домашня праця заставляє їх багато рухатись по хаті, а також хоронить їх (до певного віку) їх природний жіночий гормон. Коли його не стає (у менопазві) — удари серця частіші.

Малосільна дієта

Досліди виказали, що з усієї садовини банани виказують найменший відсоток солі й содіюму. Тому вони годяться найкраще для мало- або безсільної дієти. Банан ваги 100 гр постачає 100 калорій з протеїнами й вітамінами. А приладжувати його можна в різнородний спосіб.

Верчення зубів

Щоб зменшити неприємне почування, що його викликає верчення зуба, дентистичний промисл придумав прилад, що повертає свердлик кільканадцять разів скоріше. Цей приспішений рух збільшує легкість дотику. Внаслідок того верчення може стати згодом зовсім безболісним заходом.

МЕШКАНЕВИЙ ПОРАДНИК

Ми купили новий дім і я заходжусь коло влаштування його. До вітальні хочу купити ясні меблі. Софи й фотелі помідорової і зеленої краски. Стіни мають бути тапетовані на кремовий кольор із непомітним золотим везерунком. Хочу знати, який килим до того підходив би на підлогу?

Щоб софи й фотелі не брудились, дам зверху накриття з квітчастого матеріялу. Окрім того я хотіла б прибрати вітальню вишивками й керамікою. Отже тому застановляюся над килимом. Мені здається, що він повинен бути гладкий, бо взористого було б забагато.

З. С.

Ваша думка щодо килиму дуже влучна. Сучасний промисл виробляє тепер килими у різних відтінках. Є зимові, пушисті і літні, плетені. Кольор підберіть спокійний — якесь легко брунатне, жовтяве або сіре. На ньому Ваші меблі будуть гарно відрізнятись.

Одначе дозволите, що зробимо застереження відносно квітчастих покровців на фотелі. Оті великого рисунку квіти ніяк не можна погодити з українською вишивкою й керамікою. А все ж більшу частину року вони будуть у сусідстві, біля себе. Вишивка вимагає спокійного тла, щоб виступила як слід. Тому радимо Вам, коли хочете мати покровці, замовити їх із гладкого матеріялу. Такі є в продажі і навіть у дуже гарних відтінках.

МОДНИЙ ПОРАДНИК

Мені радять купити суконку і плащ із того самого матеріялу. Вагаюся, бо не знаю, чи це довго буде модне. Зрештою, чи це не надто одноманітне?

Недосвідчена

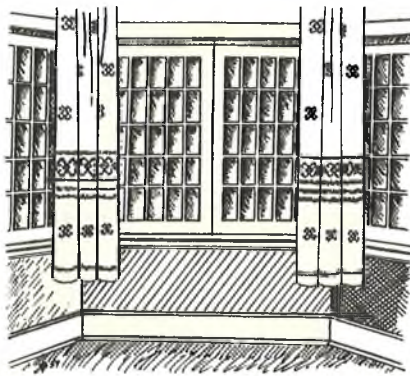
Навпаки — це дуже ефектовне. Цього року, більш як коли такі ансамблі модні. Суконка з жакетом із того самого матеріялу, костюм із відповідним плащем, плащ із відповідною спідничкою або суконкою — це побачите дуже часто. А що такі комплекти роблять звичайно з більш солідного матеріялу, то вони й протривають кілька сезонів. Потім їх можна ще переробити, бо з двох куснів завжди щось вийде.

Віра Ке

ІЗ НАШИХ ПОМЕШКАНЬ

Нераз застановляємось, як прикрасити тридільне вікно. Найкраще робити це при помочі драперій. В день вони згорнені як бічніці, а ввечері можемо їх розтягати на цілу ширину вікна.

Дуже влучно розв'язала це п-ні Ольга Томків із Торонта. Її драперії зроблені з сірого матеріялу і підшиті підшивкою. Широка хрестикова вишивка зроблена волічкою у чорному й червоному кольорі. Замітне те, що у

взорі „раки“ вона опустила тло, а вивела тільки сам „раковий“ мотив. Це дуже облегуше взір і увидатное сам мотив. Дрібні його відноги покидані по полі драперії. Нижче головного взору простір вишитий у смуги.

НА ТЕРЕНІ СУА

У найближчому часі Відділи зголосили такі імпрези:

- 11. жовтня — Відкриття Образотворчої Виставки Жінок - Мисткинь у Нью Йорку — 64 Відділ СУА
Дитяча Забава у Філадельфії — 10 Відділ СУА
- 7. листоп. — Вишивані Вечерниці у Філадельфії — відкликано.
- 22. листоп. — День Подяки у Філадельфії — 48 Відділ СУА
- 12. грудня — Андріївський вечір у Філадельфії — 10 Відділ СУА

ПОДЯКА

Цього року в літі з волі Всевишнього я перейшла операцію у шпиталі, а потім ціле літо видужувала. Наш 38 Відділ СУА прислав мені квіти й виявив сердечну увагу для мого стану. Поволі приходжу до здоров'я й тішусь, що можу знов читати Наше Життя.

Я щиро вдячна Союзнякам за ті квіти, але ту суму, що вони коштували, вносилаю на прес. фонд Н. Ж. Квіти повянуть, а Наше Життя ще довгі літа може служити українському јдноцтву.

Марія Мальована

ЧИ ІСНУЄ ЕЛІКСІР МОЛОДОСТІ?

Напевне. Ним є — духова дисципліна, добра діета, руханка, спорт, елегантність, гарна поведінка — і ви зразу робитесь на десять літ молодшою. Дуже важливим є також уміння зайнятись чимсь цікавим. Це відводить думки від клопотів і допомагає перемогти їх. Ось кілька практичних порад у цьому напрямку:

1. Почніть брати активну участь в якійсь організації.
2. Запросіть до себе час від часу якусь самітню особу, що не має нікого близького.
3. Заопікуйтесь у шпиталі якимсь хворим, що не має нікого.
4. Зробіть у себе прийняття для дітей із вашої околиці.
5. Почніть чогось учитися, от наприклад писати на машинці, фотографувати...
6. Почніть щось колектувати — рідкісні книжки, книжки жінок-письмениць, підписи чи рукописи наших видатних людей ітд.
7. Навяжіть листування з якоюсь людиною, що живе у захисті старих і прагне контакту з іншими людьми.

Віра Ке

ПОДЯКА

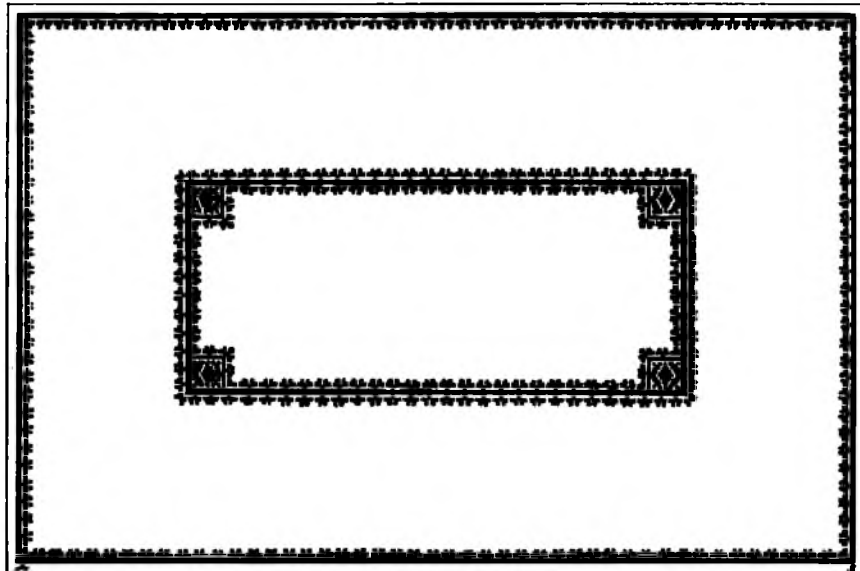
Етнографічну збірку Союзу Українок Америки збагатила пожертва двох сільських пішов на подушки. Багато вишивані пішви в сільських хатах були гордістю господині, бо показували багатство подушок, які вона з дому дістала чи сама придбала.

Пішви були власністю п-ні Софії Штиги з Бронксу (8 Відділ СУА), а зложила їх у Музею п-ні Наталя Чапленко. Щиро дякуємо!

ІЗ ТАНКОВОЇ ЕСТРАДИ

У цьому році балетна школа Ніни Денисенко в Австралії відзначила п'ятитіття свого існування. За цей час навчалося у школі 187 учнів. Школа має за собою цілий ряд виступів і концертів.

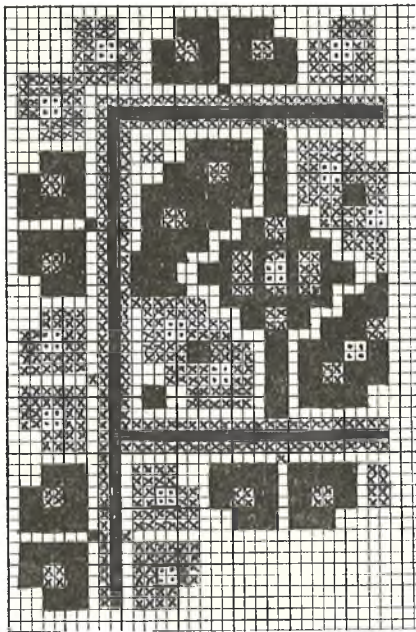
Українська ВИШИВКА

Серветки можна прикрасити мотивом стилізованих листочків у двійку або вчетверо.

ХРЕСТИКОВИЙ ВЗІР

Взір із Наддніпрянщини, вишиваний у трьох кольорах. Можна зіставити його в чорному з черво-

ним і невеликим додатком жовтого.

До вишивання вживати ниток D. M. C. чорні ч. 310, червоні ч. 321 і жовті ч. 741.

ІЗ ВИСТАВОК НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

В американських містах часто відбуваються виставки аматорів різних ділянок, що показують на них свої збірки і твори. В останньому часі почали проявляти там виставки нашого народного мистецтва. Коли в даній місцевості чи околиці живе українська родина, яка має добру збірку, то її на виставці дуже радо повітають.

Отак недавно тому п-ні Наталія Лукіянович із Філадельфії прикрасила своїми вишивками цілий стенд на виставці в Честнат Гил. Завдяки добрим експонатам вона дістала центральне місце. Кожен предмет був дбайливо уложений і засоблений у напис. Окрім вишивок п-ні Лукіянович виставила також писанки і дереворізьбу. По середині на стіні пишалась українська ікона, обведена рушником.

Пні Лукіянович дістала першу нагороду в ділянці прикладного мистец-

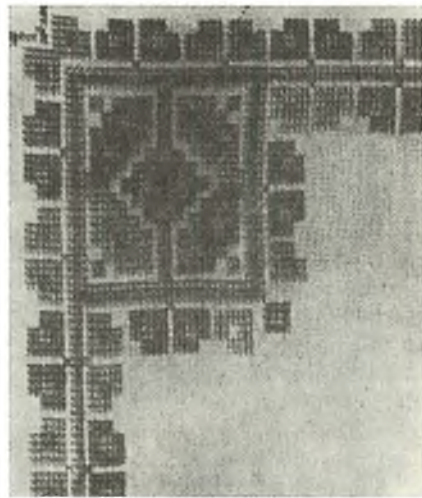
тва. Виставку широко обговорила місцева преса.

ВИШИВАНА СКАТЕРТЬ

Восени стараємось розпочати більшу роботу. Мрією неодної господині є вишивана скатерть, якою можна б застелити святочний стіл. Ось нетрудний зразок, що дозволяє дуже зручно розмістити взір.

Як матеріал послужить нам тонке полотно, яке достосуємо до розміру нашого стола. Вишивка уміщена майже зовсім на столовій плиті. Вона біжить у формі прямокутника так, щоб видно було її вище накриття.

У рогах прямокутника вміщений чотирикутний мотив. Край скатерті може бути викінчений рубцем і

мережкою „прутиком“, або вишиваною смугою, що нагорі, тільки переділеною наполовину. Стилiзовані листочки у смузі повинні стриміти догори.

Юшка з печерицями й горошком

Потрібно:

- 1 коробка печериць
- 2 ложки масла
- 1 горнятко горошку
- закришка (петрушка, морква і салера)
- ½ цибулини
- 1 ложка дрібно посіченої зеленої петрушки

Приставити бульон із кісток, закрити й цибулі. Коли готовий, процідити. Окремо почистити печериці, порізати у дрібну кістку, вкинути на добре розігріте масло і тушкувати, аж змякнуть. Горошок зварити в воді. Тушковані печериці, зварений горошок дати до бульону і раз заварити.

Подаючи на стіл, посипати дрібно посіченою зеленню петрушки.

Салата з квітної капусти (каляфіору)

Потрібно:

- 1 квітна капуста сер. величини
- 2 ложки нарізаної зеленої цибулі
- 1 яйце
- 1 ложочка цукру
- 1 ложка олії (оливи)
- 1½ ложки цитринового соку
- трохи перцю

Зварити квітну капусту, розрізати на окремі суцвіття, залити олією, змішаною з цитриновим соком, цукром, сіллю й перцем, поспирати вареним, посіченим яйцем і дрібно нарізаною зеленою цибулею.

Відварна яловичина з хрінном

Потрібно:

- 2 ф. яловичини (волового мяса)
- 1 склянка сметани
- 2 яйця
- 2 корені хрину
- 1 цибулина
- по 1 кореню моркви й петрушки
- 2 ф. картоплі
- 1 ложка масла

Яловичину обмити, почистити від плівок, покласти у киплячу воду, додати цибулі, петрушки і мор-

кви й варити до готовності. Зварене мясо вийняти, нарізати шматками і виложити в вимашену маслом ринку з широким дном. Залити сметаною, змішаною з тертим хрінном, сирими яйцями та сіллю. Поставити до печі, щоб зарумянилось.

Подавати з картоплею, заправленою маслом і посипаною зеленою петрушкою.

Млинці з кукурудзяного борошна

Потрібно:

- 2 склянки кукурудзяного борошна
- 5 склянок молока
- 2½ склянки пшеничного борошна
- 1½ унції дріжджів
- 6 яєць
- 6 ложок сметани
- 2 ложки товщу

Кукурудзяне борошно розмішати з ¼ поданого вгорі гарячого молока. Дати простигнути, а потім додати пшеничне борошно, дріжджі, розведені в тепломолочці, влити решту молока і поставити на 2 год. в тепле місце. Потім додати розтерті жовтка, збиті в піну білки і сметану, посолити, обережно розмішати якийсь час, а потім смажити на малих сковорідках. Подавати на стіл із розтопленим маслом або сметаною.

Із книжки „Українські страви“, Київ, 1957

Риж із свіжою садовиною

Потрібно:

- 1½ горнятка рижу
- 2½ рази стільки молока (на міру)
- 1 ложка масла
- 2 жовтка
- 3 ложки цукру
- ванілія
- 1 ф. садовини
- трохи цукру
- цитринова шкірка
- сок із цитрини до смаку
- ½ склянки сметани

Риж сполокати. Відміряти 2½ рази молока (може бути на половину з водою) додати масла і заварити. На кипяче вкинути риж, змішати. Коли риж втягне все молоко, замінити ще раз і вставити до печі, нехай запечеться. Тоді перебрати садовину (може бути різна), пообирати, порізати на вузькі пасочки або стерти на терці, доправити цукром, соком і шкір-

кою із цитриною до смаку. Глибоку салатницю полати водою і висипати цукром-мучкою. Укладати верствами гарячий риж і садовину, сильно вбиваючи. Поставити в зимне місце, нехай простигне. Вбити сметанку на піну і прибрати тим лакоминку.

Сирівка з садовини

Потрібно:

- ½ ф. яблук
- ½ ф. грушок
- ½ ф. сливок
- скибка кавуна
- цукор
- шкірка і сок із цитрини

Всю садовину обібрати, порізати в пасочки. Доправити до смаку соком із цитрини, цукром, додати до запаху цитринової шкірки. Приладити одну годину перед поданням.

Яблочний корж

Потрібно:

- 2 ф. квасних яблук
- 2 горнятка борошна (муки)
- ½ горнятка маргарини
- ½ горнятка цукру
- 1 яйце
- ½ порошку до печива

Обмити й обібрати яблука, порізати на чвертки й почистити з зернят. Маргарину втерти з яйцем і цукром на пухку масу, додати борошна, пересіяного з порошком і добре втерти, хоч це нелегко, бо тісто густе. Кусник тіста відложити, а решту виложити на помащене і борошном посипане дно тортівниці. При допомозі звогченого в зимній воді ножа можна тісто добре розгладити. З відложеного тіста зладити тонкий валочок, покласти його на тісто докруги тортівниці і притискаючи обложити боки тортівниці. Він повинен виставати приблизно на 2 пальці понад спід. Тепер укладати яблука на споді рівно і дуже тісно так, щоб кожна чвертка прикривала частинно попередню. Пекти 45 хвилин при середній температурі (на 350 ст.). По спеченню посипати цукром. Коли вистигне, вийняти з тортівниці.

Подала Лукія Бобеляк

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЖОВТЕНЬ, 1959

Петро Кізко

НА ПОЛЮВАННІ

Батько з сином полувати
Вийшли в поле, через яр.
На горбу сидять зайчата,
Мабуть буде з десять пар!
Всі вони, немов на свято,
Позбиралися у гурт.
Син гука: — Стрільйте, тату,
Я в траву сховаюсь тут.
Батько каже: — Тихше, тихше...
Треба ближче підійти,
Щоби стрільнути цільніше,
Щоб не дати зайцям втекти.
Син питає: — А що, тату,
Як усіх ми побемо?
Не дотягнуто до хати.
— Але й тут не лишимо, —
Каже батько. — Всіх до 'дного
Ми на плечі заберем.
Буде нам дохід із цього.
Отоді-то заживем!
Мясо заяче зїмо,
А шкірки з них продамо.
А як гроші роздобудем,
То й багаті тоді будем.
Купим свинку і корівку,
Побудуємо ставок.
В хаті вистелим долівку
Із паркету — не з дошок.
Свинка дасть нам поросята,
А корівка — теличок.
А як все це нам продати,
Буде ще у нас й млинок.
Син до батька: — Ні, мій тату,
Я б нічого не хотів,
Лиш коня, щоб ним літати
Козаком серед степів.
Осідлаю я коня
І — хай вітер доганя!
— Но! — гукну коневі. — Но!
Та — зайців, як не було...
Хлопця крик вони зачули
І з горбочка дременули.
Залишивсь порожній слід.
Батько весь аж наче зблід.
Грізно синові гука:
— Через тебе річ така!
Син: — Не винен тут я, тату,
Треба б зразу вам стріляти...

Ну, а ми обом совіти
В баечці даем оції:

— Не збирайтесь багатіти,
Як не вбили ще зайців!
1959.

ПРИГОДА З БУРКОМ

Біг Бурко у поле
Та — бідная доле!
В яму впав глибоку
Ген біля потока.

Вилізти не може, —
Хто йому допоможе?
Плаче сиротина,
Мов тая дитина.

Почула то Мурка,
Як гавкає Бурко,
У поле погнала,
Над ямою стала.

— Гав-гав! — плаче Бурко:
— Піди, мала Мурко, —
Поклич но Марусю,
Іди ж но, кітусю.

— Не плач, бідний Бурку —
Занявкала Мурка.
До хати пігнала,
Марусі сказала.

— Няв-няв, Марусино!
Візьми ти драбину,
Там Бурко у полі
Сидить у неволі.

Драбину Маруся
І Мурка — кітуса
На плечі поклали
Та в поле помчали.

Спустили драбину
Й за якусь хвилину
Вже Бурко на волі
В розкішному полі.

І любляться тії
Тваринки малії,
А Бурко вважає
Ямку оминає.

Д. Колатало

Срібна Зірка

Збірник віршиків і оповідань
Упорядкувала Марія Юркевич

Відбитка з „Н. Ж.“

ЦІНА 50 Ц.

Замовляти в Централі СУА

ТОК

Півник Ток дуже добрий господар. Він уважно доглядає курочок у курнику. Вранці прокидається раніше за всіх. У курнику нема годинника-будильника. То ж півник будить усю свою родину голосно гукаючи — ку-ку-рі-ку! Курочки і курчатка прокидаються і вибігають на подвір'я. А півник вже кличе їх до снідання: ток, ток, ток! На подвір'ї є ще качки. Вони з'їдять те, що їм у миску Бабуся насипле, та ще хочуть і те зерно з'їсти, що для курочок насипано. Підходять помаленьку... А півник пильнує, зараз побачить, що качки підкрадаються. Як підскачуть, як закричить, ніби каже:

Ток, ток, ток! Зернятка для курочок!

Ви своє з'їли, тікайте поки цілі!

Підійдете — буду бити! Ви наїлися, вже ситі.

А зерно для курочок, ток, ток ток, ток, ток, ток!

Та й прожене качок. І підуть тоді качки на річку, пливати.

Тоді з дровитні вискакує крілик. Скаче до курочок і разом з ними їсть зерно. Ток його не відганяє. Бо Ток і крілик — приятелюють. Колись сердитий гусак погнався за кріликом, хотів його вдарити. А Ток підбіг і оборонив крілика, набив гусака. Наїдається курочки і йдуть собі по подвір'ї ходити. І крілик скаче біля них, грається з курчатками. Найбільше всі вони люблять гратися в доганялки. Курчатка тікають, а крілик їх доганяє. А потім — крілик тікає, а курчатка його доганяють. А півник дивиться і хвалить їх, що мирно та чемно граються, каже — ток, ток, ток!

Л. Гаєвська-Денес

ПАРОТЯГ

Чах, чах, я — паротяг,
Дим розвіяв, наче стяг,
Я кочуся і кочуся,
Непогоди не боюся:
Чи в морози, чи в грозу —
Вантажі завжди везу!
Чах, чах, я — паротяг,
Сто будиночків потяг;
У вагони всі сідайте,
Із віконечь виглядайте:
Чи в морози, чи в грозу —
Вас я всюди повезу!

Леонід Полтава

Про рибку „Червоне пір'ячко“

Маленька рибка „Червоне пір'ячко“ жила зі своєю мамою в гарній глибокій річці. З того часу, як „Червоне пір'ячко“ вийшла разом зі своїми братіками й сестричками з маминої ікри, життя у річці було гарне й веселе. Разом із другими рибками „Червоне пір'ячко“ плавала на перегони в прозорих холодних хвилях, ховалася в блідо-зелених водорослинах, шукала собі поживи, а найбільше вона любила стрибати в воду: сильно біла своїм сріблясто червоним хвостиком по воді й підстрибувала високо над річними хвилями. Тоді вона бачила над собою яскраве сине небо, легенькі біленькі хмарки, що їх гнав кудись далеко вітрець, а по боках річки бачила вона біленький та золотистий пісочок і гарну шовковисту зелену травичку. Та це було тільки одну мить, бо знову вона поринала в прозору хвилю, що шепотіла їй:

— Не так високо, рибонько, не так далеко, рибонько, стрибай. Ти мусиш жити з нами в водиці, не забувай!

Те саме казала „Червоному пір'ячку“ її мама „Срібнопузик“:

— Ніколи не покидай річки, дитинко, бо хоч і цікавий світ навколо, та ми — рибки, не можемо жити без води.

„Червоне пір'ячко“ знала це, але не дуже слухалась мами. Їй хотілося побути на березі річки, побачити великий незваний світ. Вона заздрала жабкам, що часто вистрибували на беріжок, ховалися в комишах, а ввечері після заходу сонця починали такі гарні співи: „Кум-кум-кум! Ква-ква-ква! Подивись, краса яка!“ Навіть місяць, що заглядав до річки, посилав їм свої срібні проміні та ласкаво вмівхався.

— Ні, я теж спробую втікти на берег до жабок. Може й до мене місяць усміхнеться, — думала рибка.

І от одного разу, коли тільки почало сходити сонце та весь рибачий гурт почав свої перегони, „Червоне пір'ячко“ сильно плеснула хвостиком по воді, високо стрибнула та не чулася, як опи-

нилася на беріжку. Беріг був пісковий, мягенький. Перший час рибці було приємно лежати на пісочку, але згодом, як сонце почало припікати, пісок нагрівся й став пекти „Червоне пір'ячко“. Дихати рибці не було чим, бо зябри були порожні, без води...

Тут пригадала „Червоне пір'ячко“ мамину пересторогу, та було пізно... Навколо шелестіла осока, в небі дзвінок співали жайворонки, а сонце припікало все більше... Безпорадно відкривала рибка рота, вона дуже ослабла і, як не намагалась підстрибнути, щоб досягти води, біла хвостиком по піску — даремні були її зусилля. І ось коли їй вже здавалося, що вона вмирає, раптом вона почула над собою голос:

— Тату, дивіться! Яка маленька рибка отут на беріжку, а яка гарненька! Луска в неї червоно-срібна. От і ловити нам не треба. А як вона важко дихає. Візьміть її, тату!

— Е, ні, синку, ця — ще маленька. Хай погуляє на волі. Кинь її до води, а то вона загине.

Червоне пір'ячко не чулося, як маленькі рученята хлопчика піднесли її — плись! І рибка знову попливла в своїх любих хвилях до своїх товаришок та до своєї любої мами. Ох! І як же було добре в водиці, як вільно дихалося їй!

А хлопчик побіг до тата та став питатися, чому рибки не можуть дихати без води.

— Бачиш, синку, ми беремо ті речовини, що потрібні для нашого життя, з повітря, а рибки споживають їх із води. Вода мусить мати в собі той самий газ, яким ми дихаємо, щоб рибки могли в ній жити. Ось чому, як тримають рибок в акваріумах, то завжди змінюють воду“.

А „Червоне пір'ячко“ тим часом розповідала мамі „Срібнопузик“ свою пригоду.

— Ніколи вже не буду стрибати на беріг, казала вона. — І в річці гарно жити.

Н. Наркевич

Приємно нам привітатися в Вами, дорогі Союзянки! Удвох перебрали ми організаційну референтуру СВА в новій Гол. Управі. Ми свідомі ваги й відповідальності цього завдання. Із ростом і поширенням нашої організації треба шукати нових методів праці й удосконалювати давні. Сподіваємось, що нас у тому підтримаєте!

* * *

Звітові зіставлення мають велике значення для організації. Тому не занедбуйте їх! Коли прийде звітний чи анкетний листок із Централі чи Окружної Ради, його треба зараз же виконати. Із того звітного матеріалу потім постає образ організації, яким можемо користуватись у праці. Допоможіть у тому точним і скорим звітуванням!

* * *

Окружні Зізди 1959 допоможуть нам розглянути резолюції XII. Конвенції. Найповажнішою зміною, яку впровадила Конвенція — це новий статут. У рефераті, що його підготувала Ваша Орг. Комісія на Зізд, треба вяснити, в чому ті зміни полягають та в якому напрямку йдуть.

* * *

У тому змислі кожен Відділ повинен намітити собі плян праці на найближчий громадський сезон. Залежно від спромог, — членства й обставин, — цей плян може виказувати велику, середню чи малу активність. Проте його треба зробити й на найближчих сходинах із членством обговорити. Це допоможе нам зорієнтуватись у наших силах та спромогах.

* * *

Повакаційний час — найкращий для приєднування нових членок. Початок діяльності, нові пляни притягають незорганізованих досі жінок і саме тоді легко їм увійти у наш гурт і включитись у працю. Тому розгляньтесь між приятельками і знайомими!

Анастасія Вокер
Ірина Кашубинська
орг. референтки Гол. Управи

Централа одержала

від 24. липня до 10. жовтня 1959 р.		
РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:		
Від. 13 Честер	—	5.00
36 Шикаго	20.00	5.00
45 Манчестер	10.00	2.50
55 Лос Анджелес	20.00	5.00
59 Балтимор	20.00	5.00
ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:		
Від. 45 Манчестер	13.00	2.00
59 Балтимор	9.75	5.25
69 Лорейн	25.00	—
71 Джерзі Ситі	25.00	—

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 13 Честер	—	5.00
36 Шикаго	10.00	10.00
45 Манчестер	5.00	2.50
59 Балтимор	10.00	5.00
ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:		
Від. 30 Клівленд — збірка на 25-літн. Ювілею п. Фецачин	25.00	
36 Шикаго	5.00	
42 Філадельфія, збірка п-ні Є. Задорожної на похороні бл. л. Параскевії Панаховської	15.00	
45 Манчестер	5.00	
55 Лос Енджелес	5.00	

А. Пришляк, Ст. Кетеринс, збірка на хрестинах у п-ва Дмитерків	10.00
Стефанія Слюзар, Едмонтон, збірка	6.00
Марія Мальована, Ленсінг, через п-ню А. Наконечну замість квітів в часі хвороби	5.00
Марія Морачевська, Філадельфія	5.00
Марія З. Макарушка, Еванс Милс	3.00
Анна Микитин, Торонто	3.00
Марія Куліковська, Гадсон	2.00
Неля Ковальчин, Нептун	2.00
Леся Струк, Ніагара Фолс	2.00
Таля Яремчишин, Ліма	2.00
Анна Чопек, Милвокі	2.00
Ангелина Банах, Філадельфія	2.00
Олімпія Васьків, Лінден	1.00
Софія Гарасимович, Філадельфія	1.00
Володимира Брикович, Філад.	1.00
Неоніла Кузич, Шикаго	1.00
Стефанія Цимбаліста, Дітройт	1.00
Ольга Макар, Дітройт	1.00
Анна Наконечна, Ленсінг	1.00
Надія Богун, Ньюарк	1.00
Марія Ганас, Монреал	1.00
Анна Чорній, Балтимор	1.00
Марія Воскрес, Дітройт	1.00
Пелягія Хичій, Торонто	1.00
Катерина Джорджія, Іджипт	1.00
Олена Тимків, Парма	1.00
Йосифа Цегвінська, Шикаго	1.00
Єлисавета Антонович, Клівленд	1.00
Марія Левицька, Нью Йорк	1.00
Анна Кізіма, Нью Йорк	1.00
Пракседа Ясінська, Милвокі	1.00
Марія Буцок, Менчестер	1.00
Катерина Струса, Менчестер	1.00
Олена Беднарчук, Менчестер	1.00
Розалія Бойко, Менчестер	1.00
Ольга Гоевич, Трентон	1.00

ЮВІЛЕЙНИЙ ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.

Розалія Завінська, Парма 3.00

НА ДІМ СВА:

Від. 71 Джерзі Ситі 25.00

НА АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ ФОНД:

Марія Величко, Лорейн 3.00

НА ФОНД 500:

Від. 36 Шикаго 10.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“:

Від. 8 Бронкс	10.00
10 Філадельфія	30.00
11 Трентон	30.00
13 Честер	30.00
16 Мінеаполіс	49.00
20 Філадельфія	42.00
28 Ньюарк	114.00
33 Клівленд	114.00

36	Шикаго	20.00
43	Філадельфія	10.00
47	Рочестер	72.00
57	Ютика	45.00
63	Дітройт	33.00
64	Нью Йорк	130.00
66	Нью Гейвен	44.00
68	Сиракузи	15.00
„ 69	Лорейн	60.00
Дарія Колатало, Пассейк, замість квітів на могилу бл. п. Наталії Гладішовської		
		5.00
Олена і Михайло Кузьмінські, Паолі		
		5.00
Анастасія Банах, Ньюбері		
		3.00
Галина Турянська, Честер		
		1.00

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу невіджалуваної голови 22 Відділу бл. п. Розалії з Галізів Сидорик, складає 5 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“

Марія Яримович

Замість квітів на могилу невіджалуваної бл. п. Наталії Гладішовської складає на фонд „Матині й Дитини“ 5 дол.

Дарія Колатало

КНИЖКА ПРО ВЧИТЕЛЬКОК

У попередніх числах ми подали до відома про плян такої книжки, яка має дати силуетки наших вчительок-піонерок. Постаті Константини Малицької, Марії Білецької, Євгенії Ярошинської й інших оживуть на її сторінках. Видання це вимагає певних фондів, що їх повинно зложити українське жіноцтво. Оце й пригадуємо тепер, коли книжка про вчительок доходить до свого закінчення. Присилайте пожертви!

НОВИНА! НОВИНА!

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА „ЇЇ НЬЮ ЙОРК“

Повість із сучасного життя

Молода дівчина здобуває своє життя у нових обставинах

ЦІНА — \$2.00

Замовлення і гроші чеками або поштовими переказами, слати на адресу:

“SVOBODA”

P. O. Box 346

Jersey City 3, N. J.

Із Окружних Зїздів

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Як кожного року, Окружна Рада Філадельфії перша перевела свій Окружний Зїзд. У центрі програми були цього року організаційні справи. Їх підготувала Орг. Комісія, вибрана заздалегідь.

Дня 27. вересня членки Управи взяли участь у Богослуженні в наміренні Зїзду. О год. 10:30 голова п-ні Анна Сивуляк відкрила Зїзд. До президії вибрано п-ню Лідію Бурачинську на голову, а п-ню Ростиславу Богачевську на секретарку. Приступлено до вибору Комісій.

Для переведення Зїзду треба було Комісії Протоколу, Комісії Номінаційної і Комісії Звіткової. Перша мала перевірити протокол із торічного Зїзду і предложити його до затвердження, друга — підготувати листу нової Управи, а третя — зладити зі звітних листків, надісланих на Конвенцію — картину стану і праці Відділів округи. До Комісії Протоколу увійшли пп. Ірина Петрівська, Наталія Мохнацька, і Ангела Банах, до Комісії Номінаційної пп. Кекилія Гардецька, Осипа Грабовенська і Марія Бабяк, до Комісії Звіткової пп. Михайлина Чайковська, Ірина Качанівська і Марія Євсєвська.

Слідував звіт голови п-ні А. Сивуляк. Він охоплював усю працю Окр. Ради за р. 1958/59. Як три головні імпрези вичислено фестиваль Інтернац. Інституту, Свято Жінки-Героїні і Ювілей п-ні Олени Лотоцької. Кожна з них була поважною подією в житті громади, але вимагала також великого вкладу праці. Інші ділянки, як звязки, суспільна опіка й виховна виказали також оживлену діяльність. В українській громаді звязки лучили Окр. Раду з Філією УКК, Шкільною Радою, ЗУ-АДКомітетом та заг. зборами різних організацій. На американському відтинку Окр. Рада вдержувала контакт із Федерацією Жіночих Клубів, Інтернаціональним Інститутом та брала участь в різних імпрезах. Суспільна опіка в цьому році не мала референтки, отже ті завдання переводила Екзекутива Окр. Ради. Це були відвідини у шпиталях та співпраця з американськими чинниками. Виховна референтура також не проявила себе як слід, хоч були спроби розвинути її в різних напрямках. Із цих спроб наступна

Управа зможе скористати. Ініціатива Окр. Ради в організаційних справах проявляла себе у відвідинах Відділів. І так п-ні голова була привяна на заг. зборах Відділів 10, 20, 43 і 48 у Філадельфії, які її запросили. Наприкінці п-ні голова зложила подяку всім своїм співробітницям, що очолювали поодинокі ділянки та допомогли так завершити працю Окр. Ради. Зокрема подякувала диригентці п-ні І. Чумовій та членам хору 10 Відділу, які прикрашують імпрези Окр. Ради та Відділів у Філадельфії. Хор 10 Відділу став поважною мистецькою одиницею, якою можемо похвалитись перед чужиницьким світом.

Слідував звіт Контр. Комісії, що його зложила голова п-ні Михайлина Чайковська. Каса Окр. Ради виказує 651.58 дол. приходу, а 496.96 дол. розходу. Книги знаходяться в найкращому порядку.

У дискусії над звітом взяли участь пп. Мохнацька, Петрівська, Чайковська, Щерба і Білинська. Виявились цінні думки, як наприклад пропозиція, щоб зїзди представниць Відділів відбувались частіше і щоб Окр. Рада переводила раз в рік імпрезу силами всіх Відділів (п-ні Мохнацька) чи щоб Окр. Зїзд не відбувався все в Філадельфії, а також в інших місцевостях (п-ні Щерба).

По замкненні дискусії уділено односторонньою абсолютною уступаючій Управі.

Черговою точкою була вкладка до Окр. Ради, яку згідно з новим статутом повинні Відділи тепер платити. Ця вкладка не тільки допоможе Окр. Раді в її фінансах, але символізує її звязок із Відділами, що набрав тепер нової ваги. На внесок п-ні Грабовенської устійнено її на 5 дол. річно.

Зчерги предсідниці привітала делегаток СФУЖО, які в міжчасі прибули. Представила голову Об'єднання Українських Жінок Німеччини, п-ню Олександрю Сулиму, яка є також референткою студій советознавства у СФУЖО та п-ню Ірину Пеленську, основницю і члена Управи Союзу Українок Австралії, яка є тепер виховною референткою СФУЖО. З другого боку представила нашим гостям голов і делегаток Відділів СУА. Це були: пп. А. Нуджін, О. Заяць і А. Сирота (2 Відділ), пп. І. Петрівська, О. Гентиш (10

Відділ), пп. Н. Мохнацька, І. Назаревич (13 Відділ), пп. М. Чайковська, І. Качанівська, В. Цегельська, А. Бережницька, О. Кочерган, М. Барусевич, М. Вікарчук, О. Сенейко, д-р Н. Пазунок (20 Відділ), пп. А. Банах (41 Відділ), пп. М. Пашук, К. Гардецька, Є. Задорожна, М. Марків, Л. Бурачинська (42 Відділ), пп. А. Білинська, І. Грабовенська, Н. Перфецька, Ст. Пушкар, І. Осідач, А. Саган, А. Мірчук, С. Филипович, А. Богачевська, Р. Богачевська, М. Євсевська, д-р Т. Цісок (43 Відділ), пп. З. Терлецька, О. Котович (46 Відділ), пп. М. Бабяк, М. Вовчук, В. Савчинська, Н. Куриляк (48 Відділ), пп. О. Гарванко, І. Щерба, К. Гусак, Д. Матвійків (54 Відділ).

Першою промовила п-ні **О. Бойко-Сулима**. Темою її доповіді було українське поселення в Німеччині, а зокрема Обеднання Українських Жінок. Життя залишенців ціує безпросвітний настрій і непевне положення, а на цьому тлі роля ОУЖ виділюється зокрема. Бо жінки навіть серед тієї ситуації не втрачають життєвої енергії. Небагато їх обєдналось в ОУЖ (200 членок), але це елемент жертвенний і охочий. Немає серед них політичного чи регіонального поділу. Їм присвічує ціль допомоги тим пригнобленим і хворим, а головне — опіка над дітьми. Її вдалося zorganizувати головню завдяки акції „Мати й Дитина“, яку розпочав Союз Українок Америки. На цьому місці доповідниця складає щирю подяку за це добро, якого зазнає українська дітвора в Німеччині. Ці навчальні станиці (їх є 10) удержуються коштом около 350 дол. місячно, що їх надсилають Відділи СУА. Вони вдержують українську дітвору при нашій громаді, підкріплюють її харчем і дають їй почування підтримки й опіки. Завдяки цій акції ОУЖ має значення й повагу серед української громади в Німеччині.

По обідовій перерві перейняла провід Зїздом п-ні Стефанія Пушкар, місто голова Гол. Управи. Вона покликкала до доповіді п-ню **Ірину Пеленську**. Присутні почули коротку характеристику Австралії, її побуту і клімату. Початки жіночої організації зарисувались у таборі Ковра в 1949 р. У тому ж році постали українські Громади в головних центрах поселення. Жіночі гурти, що були спершу прибудівкою Громади, доволі скоро створили самостійну організацію, прийнявши назву Союзу Українок.

Її етапи праці характеризують щасливі почини. Це були школи українознавства, що їх жіноцтво започаткувало, забави, що оживили товариське життя, притримуючи молодь при Громаді і товариські клуби в Сидней й Аделайді, що стали духовим і товариським осередком у цих центрах. Окрім цих осягів Союз Українок Австралії переводить допомогу залишенцям і плекає звязки з австралійськими жіночими організаціями. І тепер, коли політика австралійського уряду проти новоприбулих різко змінилася, то в тому є теж заслуга Союзу Українок Австралії. Бо асиміляційний підхід попереднього часу заступила тепер політика інтеграції, яка дає змогу краще розгорнути сили української поселенню.

Слідував **звіт Звітової Комісії**, що його подала п-ні І. Качанівська. Зладжений на основі анкетних листків 9 Відділів, він дав повну картину праці за рр. 1955—1959. Як у ділянці організаційній, так культ. освітній і суспільної опіки округа має великі осяги. У 9 Відділах діють 498 членів, пересічна кількість членок на сходах 28, всі Відділи брали участь в Окр. Зїздах. Загальна сума приходів 15.247 дол., розходів 13.601 дол. Округа має чотири жіночі хори (2, 10, 11, 13), одну танкову групу, одну бібліотеку (2) й один аматорський гурток (11). Переведено дві виставки нар. мистецтва (2, 59), два покази писання писанок (20, 59), один показ ноші (59). Відчитано 60 рефератів на різні теми. У ділянці сусп. опіки найбільша допомога йшла залишенцям (1859 дол.), доволі багато видано на допомогу в ЗДА (1.437 дол.), а потребуючим у Польщі і Югославії вислано (окрім одягу) 439 дол.

Зчерги слідував реферат п-ні **Осипи Грабовенської** на організаційні теми. Доповідниця пригадала, як творилася й розвивалася організація, як зливаються в ній обі хвилі еміграції і перейшла до властивої теми — до Окр. Рад. Їх роля тепер набрала нового значення і це повинно членство собі усвідомити. Її голова входить до Гол. Управи, а її Управа заступає діяння Централі в даній окрузі. Дальше доповідниця перейшла до постави української жінки, яку повинна організація виплекати. Відповідальне становище політичної емігрантки ще не зовсім в неї усвідомлене. Розглядаючи напрямні, доповідниця накреслила

можливості давніх і нових Відділів, та молоді, яка тут народилася чи виросла. Намітила нові методи праці Окр. Ради, що їх повинна вже в біжучому році застосувати.

Доповідь викликала оживлену дискусію. У ній взяли участь пп. Мохнацька, Петрівська, Сивуляк, Терлецька і Барусевич. Висловлено багато цінних думок, що їх вдасться в практиці зреалізувати. На кінці дискусії висловився також присутній гість проф. Лотоцький. Як директор школи українознавства він звертав увагу присутніх на виховні завдання, що лежать перед українською жінкою. Та як відомо — цей Окр. Зїзд мав за головну тему організаційні справи й не міг присвятити виховній темі особливої уваги.

Черговою точкою нарад була **катедра українознавства**, яка твориться при Пенсильвському університеті. Реферувала її п-ні А. Сивуляк. Для створення катедри треба 15 студентів, які вплатили б повну річну оплату у сумі 115 дол. Централія СУА уфундувала вже одну стипендію зі стип. фонду. Також місцеві Відділи СУА — 10 і 43 — здекларували по одній стипендії для студентки. Виринає питання, чи не могли б інші Відділи збірню створити третю стипендію силами округи? На це посипались зголошення 20, 42 і 54 Відділів. Можливо, що вдасться підтягнути суму на повну стипендію.

Іменем Комісії Протоколу п-ні І. Петрівська зреферувала **провірку протоколу**, який присутні затвердили.

Зчерги **Номінаційна Комісія** предлужила листу Управи. Кандидатуру п-ні Ірини Качанівської на голову зала прийняла оплесками. До нової Управи увійшли — п-ні Марія Пашук, місто голова, п-ні Ростислава Богачевська, секретарка, п-ні Марія Бабяк, касієрка. Референтками стали: п-ні А. Сивуляк, звязків, п-ні І. Гентиш, організаційною, п-ні М. Послушна, сусп. опіки, п-ні В. Цегельська виховною, п-ні М. Барусевич, культ. освітньою, п-ні І. Петрівська імпрезовою, п-ні О. Грабовенська пресовою, п-ні П. Малиновська господарською, пп. О. Селезінка і М. Лисович молоді. До Контр. Комісії увійшли: п-ні Михайлина Чайковська, голова, пп. Ангела Банах і Євгенія Задорожна члени, а пп. Наталія Мохнацька й Ірина Щерба — заступниці.

На кінець відчитано проект ухвал, опертих на рефераті п-ні Грабовен-

ської та інших точках наради. Їх прийнято одностайно.

Організаційні ухвали

1. Окр. З'їзд стверджує, що новий статут ставить перед Окр. Ради нові, поважні завдання. Їх можна виповнити тільки тоді, коли все членство СУА зрозуміє і підтримає Окр. Ради на новому їх шляху.

2. Орг. референтки повинні звернути особливу увагу на молодь, яка тут народилась чи виросла. Вона володіє мовою і знає ментальність країни поселення. Із неї можна буде поповнювати кадри наших працівниць і провідниць і при її допомозі можна буде краще розбудувати звязки.

3. Окр. З'їзд закликає орг. референток покласти натиск на орг. працю в окрузі. Орг. референтки повинні приділити увагу веденню сходин, добре кермованій дискусії, правильно веденому діловодству.

4. Окр. З'їзд стверджує, що зустріч Відділів округи раз на рік є невідстачальною. Побажані були б конференції голов і референток Відділів, а також спільна імпреза Відділів округи.

5. Окр. З'їзд стверджує, що українська жінка ще не зовсім ясно усвідомила собі своє призначення у вільному світі.

а) Вона замало включилася в організоване життя, не розуміючи ще його вартості й сили.

б) Вона замало дбала про підвищення своїх кваліфікацій на нових місцях поселення.

в) Вона замало пізнала життя й культуру країни поселення і не вглибилась у його атмосферу.

І тому Окр. З'їзд закликає членство до активізації в тому напрямку.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Підготовка до Окр. З'їзду

Дня 24. вересня відбулись у домівці 64 Відділу підготовні збори Окр. Ради. На зборах явились представниці Відділів 1, 3, 4, 8, 53, 64. Окрім інших важливих точок, звязаних із Окр. З'їздом збори присвятили найбільше уваги організаційному рефератові, що мав би дати начерк праці на черговий рік. Щоб цей реферат всесторонньо опрацювати й вивести всі його точки як слід, збори створили окремий комітет і призначили кожному точку окремий референтці. І так „Організаційні завдання на підставі нового статуту“ перейняла п-ні І. Рожанковська, „Ор-

ганізування нових членок і Відділів СУА і тут народжених молодих жінок“ — п-ні Леся Різник, „Виховання членок, плекання любови й пошани до своєї організації, та парламентарне ведення зборів“ п-ні Н. Чапленко. У склад комітету увійшли представниці всіх вище згаданих Відділів. Комітет очолила п-ні Оксана Кравченко із 71 Відділу в Джерзі Сіті.

М. Демидчук, прес. реф.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Підготовка до Окр. З'їзду

Дня 25. вересня відбулось засідання, присвячене підготові З'їзду. В заступстві п-ні Настюк, голови 28 Відділу, яка хворіла, проводила зборами містоголово п-ні Вислоцька. Збори постановили скликати Окр. З'їзд згідно з пропозицією Централі дня 11. жовтня. До Орг. Комісії увійшли: п-ні Вислоцька, голова, пп. Хомова, Муссаковська, Дорошенко, Мосора, Гординська, Я. Олесницька й І. Гнатєва, як члени. Реферат на орг. теми виголосить представниця Централі п-ні Оспна Грабовенська.

Вишивані вечерниці

Як інші наші центри, так і Ньюарк проголосив свої Вишивані Вечерниці. Вечір 3. жовтня вже очікували з нетерпеливістю ті, що люблять українську вишивку і вміють нею орудувати. Бо ж Вишивані Вечерниці є іспитом вміння і смаку української жінки.

28 Відділ СУА завдав собі багато труда, підготовляючи те. Голосна реклама, розпродаж квитків, декорація залі, підготовка буфету — це все вимагало часу й уваги. Хотілося, щоб перші вишивані вечерниці в Ньюарку перейшли якнайкраще. Для найкращих вишиваних суконок приготовано нагороди.

Вечір дня 3. жовтня сповнив ці сподівання. Вже біля 8-ої години публіка почала заповнювати залю. Поміж нею рясно виднів вишиваний орнамент, хоч у вирі танку не можна було всіх добре розглянути. Поволі зарисувались окремі постаті й моделі.

Та в програму вечора був включений також показ танків. Імпрезова референтка п-ні Ірина Гнатів заповіла поодинокі точки. П-на Тамара Вожаківська відтанцювала „Метелицю“ з умінням і питомою їй грацією. П-на М. Ковблянська гарно вивела мотиви гуцульського танку в „Верховино,

світку ти наш“, а п-на Євгенія Сташинська дала „Козачок“ власного укладу. Всі три танечниці навчаються в американських балетних школах і творять молодий наш балетний до-ріст.

Згодом зібралось журі до перегляду вишиваних моделей. До нього входили пп. Мирослава Гординська, Дарія Горняткович, Дарія Ярославська, Августина Хомова і Лідія Бурачинська. Під звуки музики передефілювали всі учасниці в вишиваних сукнях і блюзках. Виявилось, що на залі е біля 20 суконь, а стільки ж вишиваних блюзкок.

Незабаром проголошено вислід. П-ні Ірина Гнатів провадила конферансієрку, а членка журі прочитала призначені нагороди й відзначення. Журі не мало легкого вибору, бо вишивані сукні були справді гарні. Треба було знайти моделі, що творили гармонійну цілість щодо матеріялу, крою, взору і добре достосовані до типу власниці. Таким признали всі суконку п-ні Катерини Шперун із Елізабету і її сукня дістала першу нагороду. Друга суконка була цікавим експериментом. Дуже модерна, вона примінила вишивку в зовсім новий спосіб. Отже сукня п-ні Люби Гуралечко дістала другу нагороду. Третій модель, на якому спинились думки журі — був тип молодечої літньої суконки, дуже гармонійно прикрашеної вишивкою. Цю нагороду дістала п-на Оленка Гординська. Нагороди (вишивка, кераміка книжка) вручила нагородженням містоголово Відділу п-ні О. Муссаковська. Окрім того виготовлено для них грамоти.

Слідували відзначення. Перше припало сукні п-ні Ярослави Олесницької, яка являла собою теж гармонійну сполуку взору, крою і матеріялу. Друге — п-ні Ірині Гнатів, якої сукня була теж цікавим експериментом. А третє взяло під увагу не вишивану сукню, а цікаву спробу примінити до суконки мотив шалянової хустки. Вдалось це п-ні Богуславі Гнатів.

Журі відзначило також блюзки. Перше дістала блюзка п-ни Марусі Леськів, за цікаве розміщення взору, а другу п-ні Амелія Гнатиків за добру сполуку взору і крою. Окрім того журі відмітило дві оригінальні сорочки з народнього вбрання, привезені ще з рідного краю. Це були — сорочка з Борщівщини п-ни Наді Загород-

ної і сорочка з Полтавщини п-ні Осипи Кобзар.

Але на залі було ще багато дуже цінних моделей. Деякі з них заслугували на нагороду або на відзначення, бо тільки дуже мало їм бракувало до повного ефекту. Це були — біла, вечірня сукня п-ни Лесі Васьків, жовтава, пополуднева сукня п-ни Орисі Пашак, чорна, візитова сукня п-ні Юлії Добуш, скромна сукня з сирого шовку п-ні Лесі Демченко, сукня з грубої панамі п-ні Олі Напори, кремова, шовкова сукня п-ні Софії Лебедь, сукня з сирого шовку п-ні Марії Головей, льняна сукня п-ні Богдани Михайлів, чорна, візитова сукня п-ні Сільвії Кузів, жовтава з панамі п-ні Данки Романків.

Та й інші сукні мали багато гарного в собі. У кожній можна було подивлятися дбайливе виконання, стилевий взір і майстерно виконану вишивку. Такі були сукні п-ні Катерини Березяк, Євфрозини Мартинець, Матильди Василів, Марії Тимяк і Ірини Лапичак.

У цілому імпреза сповнила своє призначення. Показалось, що українська жінка любить і плаче вишивку і вміє достосувати її й до модерного вбрання. А головне — і в поспіху американського життя вона знаходить вільну хвилину, щоб пізнати скарби українського народнього мистецтва. Управа 28 Відділу причинилась до того в поважній мірі, влаштуваючи ці Вишвані Вечерниці. **Присутня**

БОФАЛО, Н. Й.

25-ліття 49 Відділу СУА

Дня 27. вересня 1959 р. відбулось святочне прийняття в церковній галі, при церкві св. о. Николая, при Филмор і Онейда.

Свято відкрила голова нашого Відділу п-ні Анна Снайчук, привітала привітаних гостей і передала провід вечора заступниці голови п-ні Анні Макух. Отець Андрій Стасюк і гість з Лянкестеру о. Йосип Чайківський провели молитву. По молитві засіли всі до спільної вечері. Опісля п-ні Макух привітала привітаних гостей, делегатів і делегаток і представила їх гостям. Згідно з запрошенням перший промовляв п. проф. Северин Левицький, рідний брат героїні бл. п. Ольги Левицької-Басараб, якої іменем названий наш Відділ. У своєму привіті він підніс великі заслуги перших піонерок

на еміграції в Америці, зложив ювілейні побажання для цілої організації, а особливо для Управи, що положила багато праці впродовж 25 літ. Другий привіт виголосив о. Андрій Стасюк, вказуючи на шлях жінки, як громадянки, дружини, матері, а яка є серцем родини і народу.

П-ні Марія Крамарчук, голова Окружної Ради з Рочестеру піднесла у своєму привіті значення української жінки на еміграції від її початків, від жінки на еміграції від її початків, від днішній день. П-ні Софія Онуфрик, делегатка 47 Відділу з Рочестеру, згадала у своєму привіті про українську жінку, яка є амбасадором на еміграції. Згідно з її думкою українська жінка не сміє забути ким вона є і в якому напрямі має повести своє життя і життя своєї родини, щоб вона не пропала для нас тут в Америці і для нашого поневоленого народу там, на рідних землях.

Д-р Лоза представник УККА підніс у своєму привіті великі заслуги Союзу Українок на еміграції у громадському відтинку і зложив gratуляції з побажанням дальших успіхів у праці. П-ні Юлія Белей делегатка 6 Відділу з Рочестеру, вказала у своєму привіті на потребу більшого вкладу праці в наших організаціях, які вимагають багато зусиль. П-ні Неоніла Стецьків відчитала привіт від 57 Відділу з Ютики. Підписані: голова п-ні Марія Когутяк і секретарка п-ні Людмила Волянська.

П-ні Макух відчитала фінансовий звіт нашого Відділу, за 25 літ праці.

На кінець програми заграла на фортепіані дві думки п-а Ореста Борачок.

Спільною молитвою закінчено це ювілейне свято, а гості і членки, піднесені на душі, розійшлися з твердою постановою в серці — продовжувати далі працю для добра організації, аж до її 50-ліття.

З нагоди цього 25-ліття видав наш Відділ ювілейну книжку.

Емілія Стасюк
секретарка 49 Відділу

ПОДЯКА

До Гол. Управи СУА
Філадельфія

Мило мені висловити сердечну подяку за вдале поширення моєї книжки „Золоті Дзвіночки“, яку Гол. Управа погодилась спільно зі мною видати. З приємністю мушу ствердити, що Відділи СУА дуже скоро справились із розпродажкою, а деякі замовляли книжки по кілька разів. Цим допомогли поширити книжку і вложити її в руки українській дитині.

Прошу прийняти запевнення моєї правдивої пошани

Іванна Савицька

Комплет журналу „Громадянка“
(7 чисел) коштує 1 дол. разом із пересилкою.

УТА ЗВУКОЗАПИСНА СТУДІЯ

Вже поступили у продаж довгограйні платівки:

1. ЕКО: „Гриць Зозуля“ у виконанні Й. Гірняка.
2. Казки: Багряного, Воронька, Іваненко, Мосендза, у виконанні О. Добровольської.

Крім того на складі фірми УТА ще є у невеликій кількості:
„СИНІ“ В. Стефаніка і „ЧУХРАЇНЦІ“ О. Вишні, у вик. Й. Гірняка та „НАРОДНІ КАЗКИ“ у виконанні О. Добровольської.

Ціна платівки \$3.95

Платівки можна замовляти поштою в Америці:
UTA Recording Studios, Inc., P.O. Box 23, Cooper Sta. New York 3, N.Y.

або купити в Народньому Домі в Нью Йорку, 140 2-га Евню в Клубі „Лис Микита“

В Канаді платівки можна набути або замовляти поштою у представника УТА:

УТА на замовлення записує на стрічку всякі громадські, політичні та мистецькі імпрези.

З гучним сміхом розходимось спати. Я забула навіть за старого Хом'яка, про всі мої більші й менші клопоти, й наче після доброї комедії, швидко засинаємо, забуваючи погасити лампочку на стіні.

Ранок на Вульці. Рідко ми завважуємо красу нашого передмістя. Наші думки ніколи не затримуються тут на високій груші, що як граничний стовп відділює наш тихий, густий і запущений садок, зелений, вологий, повний запахів, співучий, живий — від мертвої, вибоїстої дороги, від незугарних касарень, з вікон якої — недільних пополуднів — несеться українська пісня. Це рекрути співають пісні своїх сіл, вплітаючи для вподоби капралів — польські слова. До нашої хати лине тільки мелодія, під звук якої родяться якісь думи, снуються якісь пляни. Нам тісно, ми душимось на малому передмісті, хоч і самі не знаємо, чого хочемо. Щоб замовкли ці стрижені голови там у вікнах? Ні. Щоб не співали цих тужливих, наших наївно „сентиментальних“ пісень? А яких? Яких?

Сонце вибилосся понад касарні і заглядає до нашої хати, освітлює найтемніший закуток. Навіть драбина, що з сіней веде на горище, стала золота. Тільки сходити б по ній янголам із неба.

Тато підводиться з лежка.

— Дитино! Ходи, тут щось є для тебе!

Є лист. Лист із невідомим почерком, гарним, енергійним. Це не Благенький, не його письмо і не ліловий кольор коверти. Лист... Я біжу з тим листом аж під грушу, на стареньку, мохом порослу, лавочку. Тут, у гущі порічок, тремкими руками воджу по кількох словах. „Хочу з Вами поговорити. Мушу з Вами побачитися. Прийдіть о 6-тій на ріг вул. Терези й св. Юра. М.“ І маленька дописка: „На Терези розквітли каштани“. Я ще ніколи білявця не називала Михайлом, Михасем. Я взагалі ще ніколи не зверталася до нього безпосередньо, але знаю, що М. — це він. Саме стінний годинник видзвонює 10-ту годину ранку. Скільки того часу до 6-ої! Та раптово пригадую, що мою білу блюзку треба випрасувати, що негайно слід закрутити волосся в кучері, що... Ах, скільки ще роботи до 6-тої, вже й не кажу про обід. Вирішила не піти на лекцію й до Оришки теж не піду — хотіла поговорити з теологом. Яка ж я дурна! Та ж поговорю про те з білявцем. Він напевно більше з цих справах орієнтується, як теолог.

Моя сестра пере й дивується моїй запопадливості. Я розпалила під плитою, принесла води, навіть двічі (матимеш у чому полоскати!), обібрала картоплю, пішла до різника за м'ясом. Юшка весело

клекаче в горшку, а я собі підспівую, аж сестра заглянула в кухню:

— Ти чого така рада стала? Коза! — і пішла.

Мушу попросити її, щоб мені випрасувала блюзку, або позичила свою блакитну суконку, але мушу сказати навіщо...

— Знаєш... Могла б ти мені позичити якусь свою суконку, може блакитну?

— Куди? До Хом'яків?

— Ні, не до Хом'яків... Я маю „ранде-ву“

— З ким?

— З... не можу тобі, на жаль, прізвища сказати...

— Не можеш — не кажи. Але я б тобі не радила волочитися з тими, що їхні прізвища — табу! — говорить таким тоном, якби щонайменше була моєю мамою. Мені смішно — бо це ж саме вона вічно окутана тайною та й не вільно про ніщо її питати. А хіба ж я волочуся? От, піду, поговорю про Хом'яка, похвалюся, що Хвильовий уже не подобається мені так, як давніш — і вернуся.

— Ну, то бери суконку, тільки вважай на неї. Не сідай у ній, бо вона витягається. А по-друге, довго не сиди.

Тепер уже знову час довжитися. Вже все готове. Волосся помила, вислохло на сонці, обід з'їли, посуд помила, читати не хочеться. Тільки б одягнути суконку й піти. Але одягну її в останню хвилину, бож не буду весь час стояти в хаті, як стовп. Нарешті п'ята година! Мені до вулиці св. Терези вистачить двадцять п'ять хвилин, але я вийшла з хати. Йтиму поволі й розглядатиму годинники по дорозі. Передомною, внизу маячить костел св. Магдалини. На його стрункій вежі в передвечірньому тумані вилискує білим циферблатом годинник. Не кожний, стоячи на кінці вулиці Потоцького, побачить годину. Але в мене бистрі очі. Ще рано. Обійду довкола, а тоді вернуся на місце. Скільки разів, ідучи попри ці гарні в городах вілли, мріяла: Ось тут, у цій палатці з готицькою вежечкою, хотіла б жити. Або тут, у ренесансовому палаціку з капарисами й мармуровими сходами. Зупиняюсь перед крамницею з образами. Іванка малює такі самі образки, як ті за вітриною. Вона відрисовує з карток. Але і маки, і жіночі голівки в профіль, і такі хатки на березі моря — може і краще виходять в Іванки. Тільки вона малює аквареллю, а це олії. До 6-тої ще п'ятнадцять хвилин. Вже хіба піду. Йду в напрямку помаранчевої політехніки, вулицею Сапіги. Ця вулиця наче моя хата або школа. Завжди на ній зустріну якусь товаришку або знайомого з бачення гімназиста. Вона зв'язує городецьке перед-

містя з центром. Де живе білявець? Чому призначив мені побачення на вулиці Терези? Та яке мені до цього діло? Хай живі собі й у голуб'ятнику! На „Елісаветці“ б'є шоста. Цей костел неначе віденський Штефансдом, каже Юлько, але менший і не такий гарний. Поляки завжди щось копіюють. Як Сікорки.

На розі св. Терези пусто й тихо, як у поблизькому приюті для старців. Білявця нема. Чи він ще не прийшов, а може був і побіг? Я трохи спізнилася. Стою під розквітлим деревами, що позасвічували свої білорожеві свічечки. Гарні дерева — каштани! Вони закривають обдряпані старі фасади й мене з посумнілим обличчям. Чому ж його немає? Може не чекати? Ніде його немає. „А на Терези завітти каштани“, брехуне! Вже не хочу чекати. Перебігаю вулицю, перейдусь до Хом'яків. Це ж пару кроків.

— Куди так біжите? Куди тікаєте?

Білявець вибіг із каштанової вулички, він трохи запізнився, але він просто з лябораторії. Якийсь дуже схвилований, ще більш балакучий. Вхопив за руку, тисне її, не знаю з радості, чи від нервів. Він такий нервовий...

— Болять пальці... ай...

— Не буду, не буду. Я хотів би бути з вами веселий, цікавий, не такий, як завжди, зайнятий...

— Щось може трапилось?

— Ні, ні, нічого, — і поглянув на мене пильно своїми темними, якби безвійними, очима, прикусив пухкі губи. І нагло:

— Які ви сьогодні гарні! Вам дуже підходить блакитна суконка. Це до очей. Не говоріть нічого. Мовчи і будь гарна — сказав Мопасан. Читали? Хто його не читав? — Він притиснув моє рамя до себе. — Але я не можу мовчати. Я хочу поговорити з ним про ті речі, які мене хвилюють.

— Пане М.

Він голосно сміється.

— Як ви мене величаєте! Конспірація... — він сміється. Його не спинити. Він мусить говорити, сміятися й далі говорити. Але я його спиною!

— Я виїжджаю...

— Так? На вакації?

— Ні, їду туди на Україну, Велику Україну... Він і справді замовк та ще й пристанув. Відчинив навіть рота. Я побачила, що йому бракує зуба.

— Справді? Чого туди їдете? Ви жартуєте? Та цеж безглуздя!

І тепер я вже можу мовчати. Я лиш слухаю, що він говорить, та що я ще сьогодні може повторю старому Хом'якові. Правда, під польською окупацією образливо і важко, але з поляками можна боротися. А там діються жадливі речі. Там Москва вбиває нас нашими власними руками, там винищують українську інтелігенцію, а що ж нарід без інтелігенції...

— Але робітникам там краще живеться... — повторюю вперті Хом'якові слова. — Наприклад, залізничники це привілейована кляса... Вони виборили собі...

— Ах, які ви наївні! Що собі виборили українські робітники? Там ніхто не бореться, там терор,

страх, а до того голод. Але найгірше — це русифікація...

— А тут нам не здирають тризубів? Кажуть переносити метрику...

Білявець зло, люто дивиться на мене:

— А там не здирають тризубів, бо ніхто їх там не носить. Там бояться сказати: я — українець. Там бояться того. Там бояться всього.

— Ага, це можливо. Тому і герої Хвильового чогось бояться, вони неспокійні, аж божевільні. Не сплять, не можуть спати. Та й він сам стріляє до своєї мами...

— Ви не читайте Хвильового, ви його не розумієте... або читайте — і він якось тепліше дивиться на мене — читайте, може ви зрозумієте, але це дуже складна література. Колись я вам скажу, чому він розстрілює матір... Але... ви туди не їдете, правда? Вам чомусь хочеться мене лякати!

Лякати? — якось радісно від тих слів. Білявець хоче сьогодні говорити про нас.

— Про мою родину?

— Ні, про вас і про мене. Про нас двоїх.

Я не відповідаю. Що можна говорити про двох чужих людей? Про нього, все зайнятого якимись таємними справами, й про мене, наївну гімназистку, що до тих справ не доросла. Але він не про справи. Ми виходимо з затемненої вулички на рясно освітлений ліхтарем вугол і він пильно дивиться на мене:

— Ви знаєте, що таке кохання? Де там знаєте! Таке почування, що висушує думки, не дає отямитись, не дає відпочинку. А ще коли в вас руки повні роботи. Ви того не знаєте, маленька гімназистко з романтичної Вульки. Для вас усе література, мрії...

Я мовчу. Та коли моя мовчанка і для нього стає незрозумілою, я прохоплююся:

— Мені здавалося, що ви жартуєте. Що ви дивитесь на розмову зі мною, на зустріч зі мною як на витрату дорогоцінного часу, що я... що причина вашої...

Він перебиває мене, цілуєчи руки.

— Ніяких причин немає, нічого. Коли б я міг, я не відходив би від вас не хвилину, але... Я не можу сьогодні сказати вам того, що хотів би, я не маю права. Я сьогодні непевний, і завтра не буду певний... І тому я мовчу, ви розумієте? Ви вірите мені?..

Вірю, вірю без слів, я щаслива. Я щаслива і не дивлюсь, куди йдемо. Йдемо пройтись. Він каже, що гарно сьогодні. Трохи згодом, він якийсь незвично мовчазний. Я розповідаю про Сікорок, про Іванку, про всіх своїх товаришок. Навіть про Блаженського. Я можу говорити про все, що хочу. А хочу так багато. Він сміється. Голосно, по-хлоп'ячому. Вже певно забув, що хотів щось важливе говорити мені й не міг. Невже забув? Ми пристанули. Власне він зупинився і з розгону поцілував мене. Цілує по очах, по волоссі, щось шепоче й тисне мене, я певно зараз упаду, хочу кричати, щось сказати...

— Мовчи й будь гарна. Мовчи, чуєш! Я тебе люблю. Я закоханий, як гімназист, як твій Блаженський, думаю про тебе, тужу за тобою, тужу за тобою,

моя дикунко з глинястої дороги, не пусти тебе, я божівільний . . .

Я налякалася. По тому боці вулиці йдуть якісь люди. Вони глянули й пішли собі геть, але мені соромно. А що, коли б побачила мене Орищина мама? Або математик? Згадка про Орищину маму вириває мене з того незвичайного стану. Я напружую руки, вихоплююся з обіймів і біжу вперед. Білявець уже догнав мене і якось дивно радісно зідхаючи, каже:

— Як гарно, як вільно!

Але мені не вільно. Я тепер зовсім не знаю, що робити. Розціпаю й заціпаю гудзики в рукавичках, розціпаю й заціпаю гудзики в жакеті.

— Заціпи, заціпи плащик, а то простудишся, бач, який вітер.

— Чому ви мені кажете ти?

— Бо це звичайніше, ближче, рідніш . . .

— А я не хочу вам говорити ти . . .

— То не говори!

Невже він сміється надімною? Але він не сміється. Без усмішки, без тих голосних веселощів — тихо, може й сумовито якось, милим лагідним голосом каже:

— Не сердься на мене. Я не хотів нічого злого. Ти мені подобаєшся і мені здається, що я закоханий. Коли це тільки ілюзія — не розбивай тієї ілюзії!

Та хіба я хотіла розбивати його ілюзії? Ідемо поруч себе, він тримає мою руку так ніжно, не тисне її, ні. І говорить про своє село над Дністром, про високий крутий берег і спінену воду. Про вири в тому місці, де він залюбки плаває. О, коли б я могла з ним побути там під липневим сонцем! Сиділи б на березі, ноги вмочивши в теплу, теплу воду, й слухали б як грають коники, як на тому березі грає на сопілці пастишок, як вода плюскоче під риб'ячим хвостиком . . . Але він не може довго бути таким. Він сміється з мого розмріяного обличчя і питається, чи не зробив мені „худа“, як отой Василь у Квітчиній „Марусі“, що запевняв її так палко: не вчиню тобі „худа“, а вона таки від „худа“ помирає . . .

Я не знаю, що думати. Досі я так про Квітку не думала. Білявець обертає все горі ногами.

— Ось і прийшли. Пізно. Вікна темні. Мої вже сплять. Мушу йти.

— Не тікай, побудь, поговоримо, — і білявець перекидає свою довгу ногу через наш низенький паркан і без запрошення вмощується під грушею на татовій лавочці. Я тихенько, щоби не рипнули ворота, відкриваю їх і йду за ним. Тихесенько сідаю біля нього, проти молодика, що виринув з-за касарень. Як причинна . . .

В Оришки було досі двох поклонників. Один офіційний наречений і Роман. Але цей відійшов. А оце прийшов з Праги, теологів брат, лікар і мама захиталася в своїх плянах. Лікар завжди краще за священника. Дарма, що він маленький, ледве сягає Орищі по бороду, має дивну звичку виломлювати собі пальці, що тріщать як сухі патики, та що його капелюх якийсь завеликий і заломлює йому одно вухо так комічно. Оришка плаче і сміється. Але нічого не

поробить! Тепер у хаті за застеленим до підвечірку столом сидить пан доктор. Він уже вилікував Орищину маму від хронічної мігрени, вигубив бородавки на Зоніних руках. Оришка скрадається, ідучи зі школи з теологом і прощається з ним далеко від хати. В хаті чекає другий. Він любить сантиментальну музику й просить Оришку, щоб заграла йому щось таке гарне. Оришка говорить про сантиментальність з глумом, а тепер сідає за фортеп'яні і товче з силою по клявішах якусь власну атональну композицію. Маєш сантимент! Доктор каже, дуже, дуже добре! Йому самому дивно, чого він ціпляється того коротко остриженого дівчура, що його так видимо не зносить. Він допиває свій чай, пригашує цигарку, бо Оришка кривиться, і раптом просить в мами дозволу пройтися з Оришкою трохи „по свіжому повітрю“. Такий гарний вечір!

Оришка каже, що стомилась, що лягла б до ліжка, але мама гнівно закліпала короткозорими очима.

— Вже йду.

Вони проходили вулицями, в тому трикутнику між неспокійним городецьким шляхом і глухою стіною Гицлевої гори. Вони ходили надто довго, під високими деревами, що в їхній тіні можна багато дечого заховати від зайвого ока. Орищина мама збігла двічі вниз сходами до брами, та й ту закритий сторож великим ключем. Нарешті вернулася донька, ще більш мовчазлива й скупчена як звичайно, ховаючи перед підзорливими маминим оком своє незримо, неконтрольоване ніким, життя.

УВАГА!

УВАГА!

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Висилаємо пачки аж до 44 фунтів звичайною і легунською поштою, чи то принесені до нас особисто, чи переслані поштою, та негайно виготовляємо документи.

Як вже відомо, можна пересилати у пачках тільки нові речі. Також радимо посилати менше готових речей, бо оплати від них вищі.

Маємо на складі великий вибір різномірних товарів (шкіра, матері, полотна, хустки і т. п.) до пачок, які продаємо по дуже низьких цінах.

ПАЧКИ НАДАЄМО НА ПОШТУ ТОГО САМОГО ДНЯ, КОЛИ ДО НАС ПРИНЕСЕТЕ, А ДРУГОГО ДНЯ ОДЕРЖИТЕ З ПОШТИ ПОСВІДЧЕННЯ. Тому наші пачки доручують: легунські за 6—10 днів, а звичайні за 4—6 тижнів. Хто не вірить, може переконатись.

General Parcel & Travel Co.

632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.

Tel. WA 5-8878

ІНЖ. О. СТОЙКЕВИЧ

ВАРТІСТЬ СИРА

Сир має не тільки велику відживну вартість, але він також придатний до всього. Послужить при канапці й салаті, доповнить кожну другу страву, смачний також у солодкому виді. Відживна його вартість велика. Одна унція сиру дає стільки поживи, що склянка молока.

ХОДЖЕННЯ ПО СХОДАХ

У родинних домах, де спальні є на поверсі, господині дуже нарікають на сходи. А тим часом досліди виказали, що ходження по сходах корисне для мускулів ніг. Треба пам'ятати, щоб нога була легко зігнана в коліні, а спина випрямлена. Уживати з однаковим натиском обі ноги.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видатництву.

STATEMENT REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION OF

OUR LIFE, published monthly, except August, at Philadelphia, Penna.,

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher, Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St. Editor, Lidia Burachynska, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Managing Editor, Cecilia Gardecka, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa. Business Manager, Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

2. The owner is: Ukrainian National Women's League of America, Inc., 909 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

President: Mrs. Helen F. D. Lototsky, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Vice-President: Mrs. Stefania Pushkar, 823 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Rec. Secretary: Mrs. Helen Sluzar, 909 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Fin. Sec'y: Mrs. Antonia Kulchycky, 2231 Fairmount Ave., Phila. 30, Pa.

Treasurer: Mrs. Anna Sywulak, 112 Dewey Rd., Melrose Park, Pa.

3. The known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

Helen F. D. Lototsky, President

Sworn to and subscribed before me this 18th day of September, 1959.

Emil Kulchycky, Notary Public

(My commission expires January 6, 1961).

Альбом народніх узорів ч. 1

10 кольорових таблиць

Взори з Київщини, Поділля, Гуцульщини, Городенщини, Сокальщини й Буковини.

Замовляти в „Базарі“

Ціна \$1.75

Українська жінка є господарна.

Вона щадить, а ошадності складає тільки в солідній фінансовій установі, такий як

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ

The Parma Savings Co.

В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

- основана 1915 року;
- пережила велику господарську депресію в 1930 р. без ніяких втрат для депозиторів;
- ошадності обезпечені до 10,000.00 доларів Федеральною Агенцією;
- платить 4% на ошадності;
- привітна й скоро обслуга;
- понад 14,000,000.00 доларів майна.

ЦЕНТРАЛЯ:

5839 Ridge Road
CLEVELAND 29
(PARMA), OHIO
Tel.: TUxedo 4-8700

ФІЛІЯ:

(Ukrainian Office)
2190 Professor St.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. PProspect 1-3627

ЩАДІТЬ
ПО МОДЕРНОМУ

— ЩАДІТЬ

ЧЕРЕЗ

ПОШТУ

Платимо кошти пересилки

КОЖНЕ ЩАДНИЧЕ КОНТО
ОБЕЗПЕЧЕНЕ ДО \$10,000.00

Federal Savings & Loan
Insurance Corp.
WASHINGTON, D. C.

Кожна поштова скринька
це вхід до

The Parma Savings Co.

То не все одно ДЕ складати ошадності

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1099 — 860 літ, як галицькі князі **Рюрик, Володар і Василько** розбили мадярські війська під Перемишлем. Це були сини Ростислава, внуки Ярослава Мудрого. Вони осіли в головних городах — Перемишлі, Звенигороді й Теребовлі і спільно боронили своєї землі перед зазіханнями сусідів.

2. вересня 1709 — 250 літ від смерти **Івана Мазепи**, великого гетьмана України. По програній полтавській битві гетьман разом із військом перейшов Дністер і там у Варниці під Бендерами закінчив своє життя. Гетьманом вибрано його найближчого співробітника Пилипа Орлика.

24. вересня 1919 — 40 літ, як оба уряди — **Директорія і ЗОУНР** видали спільно декларацію, якою закликали до боротьби проти армії Денікіна.

1119 — 860 літ, як восени повінчалась дочка **Володимира Мономаха Євтимія** з мадярським королем Коломаном Старим. Подружжя це не було щасливе. Вже по році співжиття княжна повернулася до Києва, де вродила сина. Сама постриглась у черниці і померла у 1138 р.

1589 — 370 літ, як у родині молдавського господаря Єремії Могили народилась дочка **Раїна**. Сімнадцятилітньою вона вийшла заміж за князя Михайла Вишневецького. Княгиня була дуже побожна і ревно спомогала православному церкву. Стала фундаторкою багатьох монастирів — Густинського, Ладинського, Мгарського та Скиту Манявського.

1929 — 30 літ, як померла громадська діячка **Северина Кабаровська**. Походила з роду Данилевичів. Була співосновницею і головою Кружка Українських Дівчат у Львові. Виступала з рефератами на вічах Кружка — „Про завдання українського інтелігентного жіноцтва“ (1904), „Про заснування флій“ (1905).

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія I., Ст. 1. — UKRAINIAN DESIGNS

Полик і рукав жіночої сорочки з Київщини

Із збірки Л. Демиденко